

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W OPOLU

**INFORMACJA
PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO O
DZIAŁALNOŚCI
W 2018 R. W OPOLU**

Opole 2018

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny działając na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wykonuje zadania mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej pełnią dyżur całodobowy, zwłaszcza w zakresie analizy i zwalczania chorób zakaźnych i epidemicznych, zatruc pokarmowych, nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.

Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pełni nadzór nad warunkami :

- **zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,**
- **higieny pracy,**
- **higieny środowiska,**
- **promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej,**
- **higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży,**
- **higienicznymi i sanitarnymi personelu, sprzętu i pomieszczeń, gdzie udzielane są świadczenia medyczne,**
- **zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku.**

Szczegółową analizę działań nadzorowanych i prewencyjnych zawarto w poniższym opracowaniu.

SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

I. Główne kierunki działania :

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na podstawie art. 3 i art. 23 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2019r., poz. 59), posiada kompetencje do wykonywania następujących zadań :

- wnoszenia uwag do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także ustalania warunków zabudowy i lokalizacji celu publicznego,
- opiniowanie projektów uchwał Rad Miast i Gmin w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy (przebudowy, rozbudowy), zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz rozwiązań projektowych koncepcyjnych,
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych oraz kontroli w trakcie realizacji inwestycji.

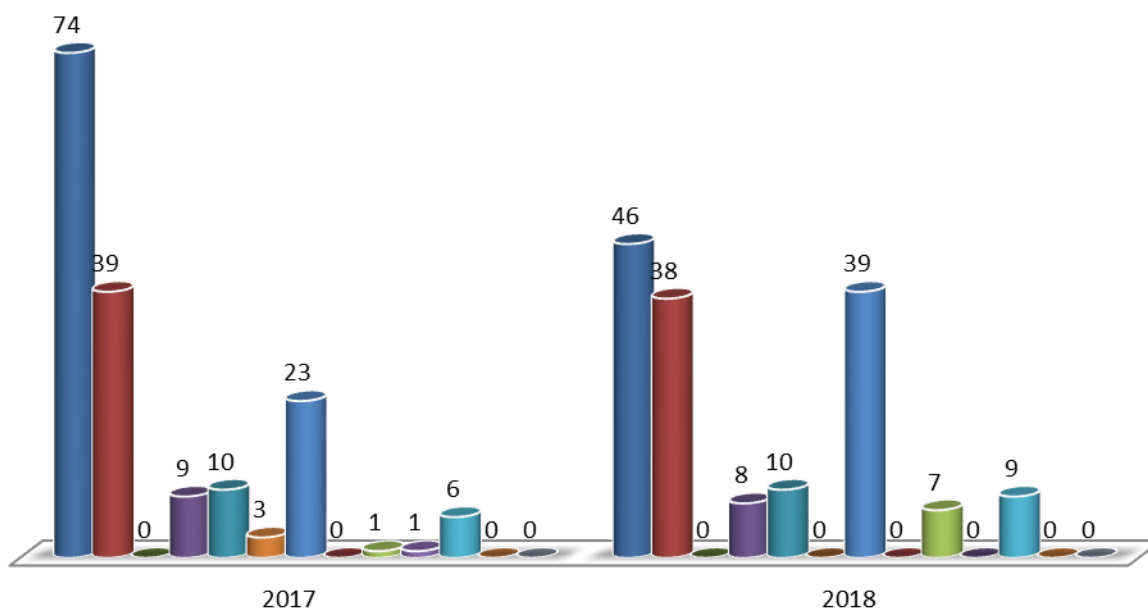
Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2018r., poz. 2081 z późn. zm.) uczestniczą przy:

- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz ustalania zakresu raportu,
- uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia,
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

II. Realizacja zadań w 2018r. dotyczących miasta Opola

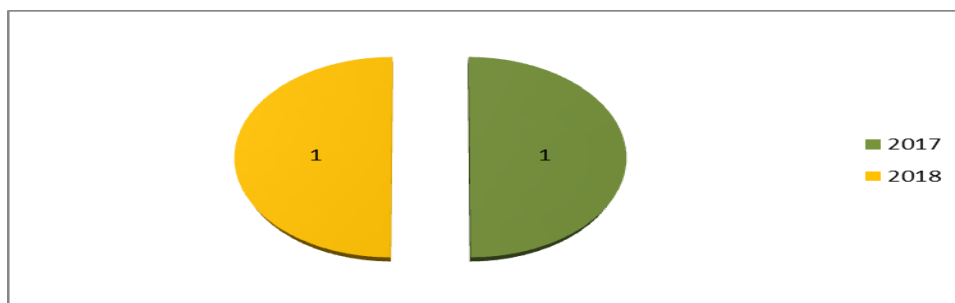
realizacja zadań w latach 2017-2018				
lp.		nazwa działania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	liczba spraw w obszarze miasta Opole	
			2017	2018
1	wydano opinie sanitarne w formie pisma dotyczące :			
	a/	stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art.56 Ustawy <i>Prawo budowlane</i> (Dz. U. z 2018r., poz. 1202 z późn. zm.)	74	46
	b/	stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art.56 Ustawy <i>Prawo budowlane</i> (Dz. U. z 2018r., poz. 1202 z późn. zm.) - <u>tzew. "milczące zgody"</u>	39	38
	c/	ustaleń z kontroli obiektu z art..3 pkt.3 Ustawy o <i>Państwowej Inspekcji Sanitarnej</i> (Dz.U z 2019r. poz.59)	0	0
	d/	opinie sanitarne o dokumentacji projektowej, koncepcjach itp..	9	8
	e/	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	10	10
	f/	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	3	0
	g/	opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko , a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	23	39
	h/	opinie przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia	0	0
	i/	opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	7
	j/	Opinie w zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	1	0
	k/	opinie o projektach planów zagospodarowania przestrzennego	6	9
	l/	wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	0
	ł/	opinie o projektach studium uwarunkowań	0	0

- a/ stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art.56 Ustawy Prawo budowlane (Dz. U. z 2018r., poz. 1202 z późn. zm.)
- b/ stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art.56 Ustawy Prawo budowlane (Dz. U. z 2018r., poz. 1202 z późn. zm.) - tzw. "milczące zgody"
- c/ ustaleń z kontroli obiektu z art..3 pkt.3 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U z 2019r. poz.59)
- d/ opinie sanitarne o dokumentacji projektowej, koncepcjach itp..
- e/ uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko
- f/ uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
- g/ opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko , a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko
- h/ opinie przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia
- i/ opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- j/ Opinie w zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko
- k/ opinie o projektach planów zagospodarowania przestrzennego
- l/ wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- ł/ opinie o projektach studium uwarunkowań

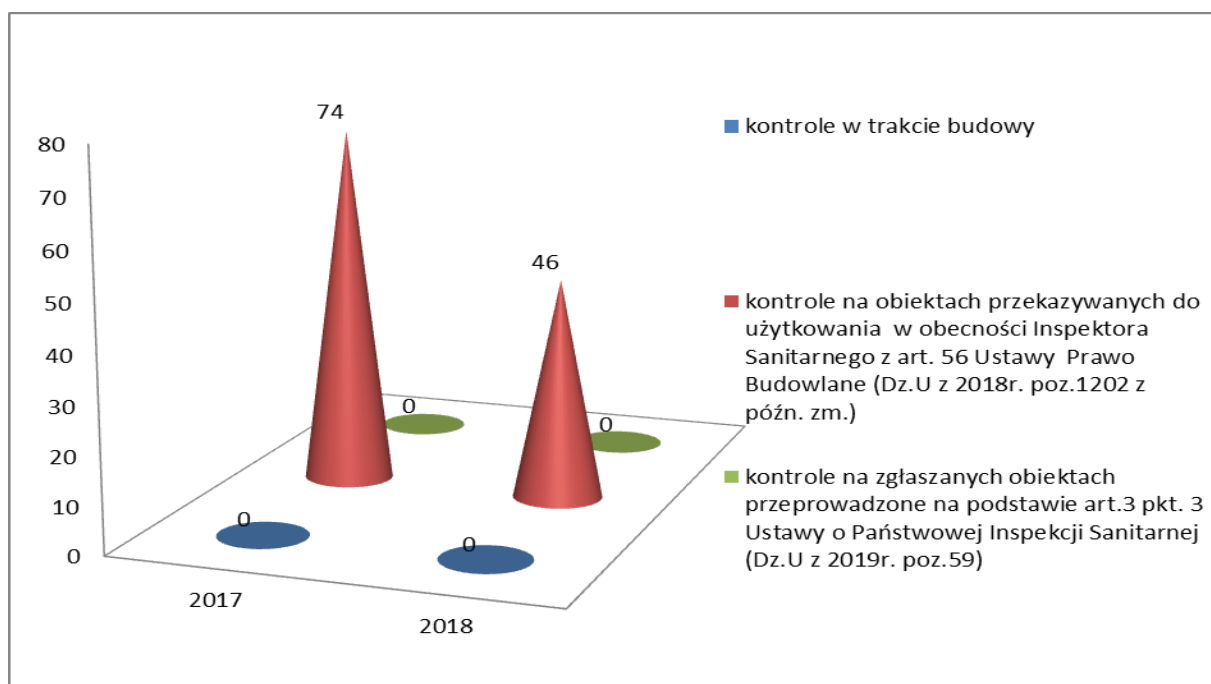
Wykres nr 1.: Wydane opinie w formie pisma

2	wydano uzgodnienia w formie decyzji		
a/	odstępstwa, zgody wydane na podstawie obowiązujących przepisów	1	1

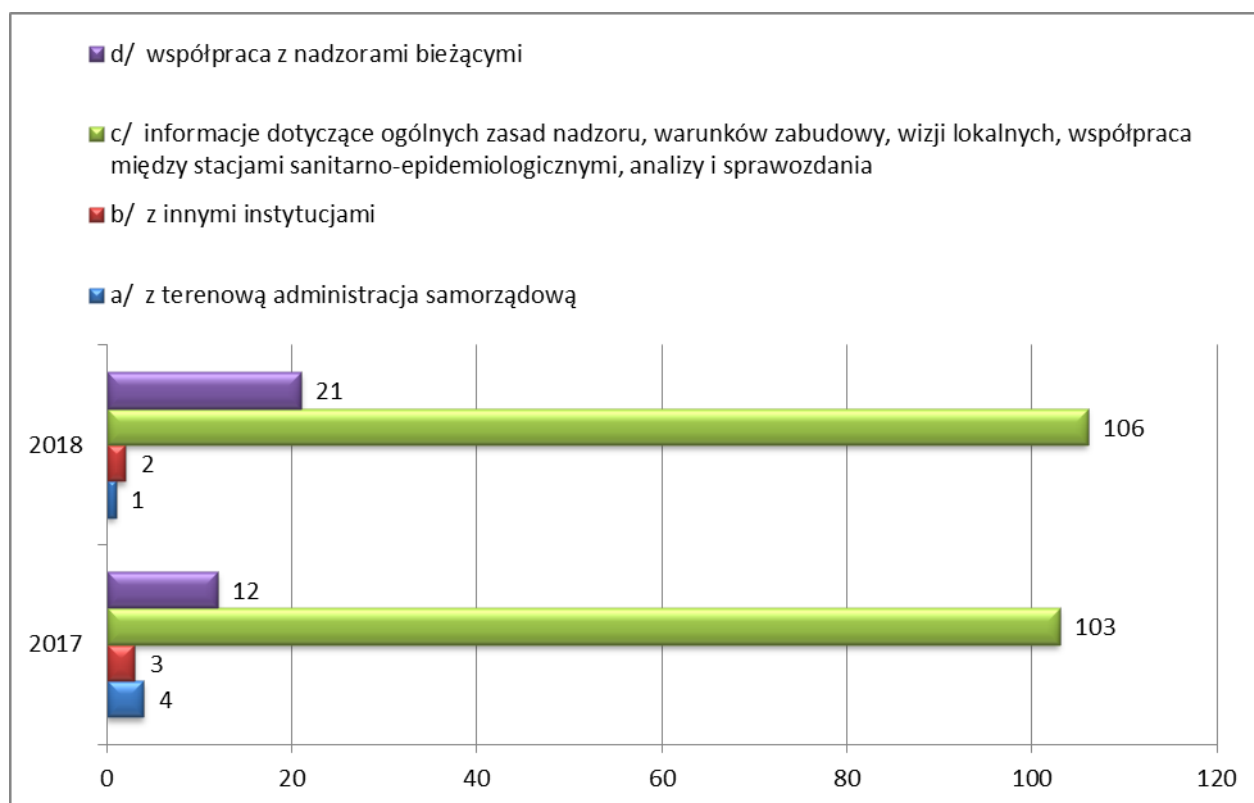
Wykres nr 2.: Wydane uzgodnienia w formie decyzji

3	przeprowadzono kontrole na obiektach		
a/	kontrole w trakcie budowy	0	0
b/	kontrole na obiektach przekazywanych do użytkowania w obecności Inspektora Sanitarnego z art. 56 Ustawy <i>Prawo Budowlane</i> (Dz.U z 2018r. poz.1202 z późn. zm.)	74	46
c/	kontrole na zgłaszanych obiektach przeprowadzone na podstawie art.3 pkt. 3 Ustawy <i>o Państwowej Inspekcji Sanitarnej</i> (Dz.U z 2019r. poz.59)	0	0

Wykres nr 3.: Przeprowadzone kontrole na obiektach

4	współpraca , sprawy różne		
a/	z terenową administracja samorządową	4	1
b/	z innymi instytucjami	3	2
c/	informacje dotyczące ogólnych zasad nadzoru, warunków zabudowy, wizji lokalnych, współpraca między stacjami sanitarno-epidemiologicznymi, analizy i sprawozdania	103	106
d/	współpraca z nadzorami bieżącymi	12	21

Wykres nr 4.: Współpraca, analizy i sprawozdania

III. Stwierdzane nieprawidłowości

W kontrolowanych w 2018r. 46 obiektach zgłoszonych przez wnioskodawców w sprawie zajęcia stanowiska z art.56 Ustawy prawo budowlane oraz po pracach budowlano –instalacyjnych, zgłoszeniu zmiany sposobu użytkowania, dla których wydawane są przez organ inspekcji sanitarnej inne decyzje lub opinie wynikające z obowiązujących przepisów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wniosek:

Stan przygotowania do kontroli zgłaszanych w 2018r. obiektów jest dobry. Ostatecznie obiekty uruchamiane były doprowadzone do stanu zgodnego z wymaganiami przepisów właściwych dla rodzaju prowadzonych w nich działalności

W otrzymywanych do opiniowania dokumentacjach zdarzał się brak kompletności wniosków lub wadliwe pod względem higieniczno-sanitarnym rozwiązania. Dokumentacja była zwracana do poprawy lub wnioskodawcy byli wzywani do uzupełnienia. Zdarzały się również w opiniach o dokumentacji uwagi. Nie wydano negatywnej opinii.

IV. Współpraca z organami administracji samorządowej

Współpraca z organami układała się dobrze.

V. Wnioski

Ilość spraw załatwionych przez sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2018 roku jest porównywalna w stosunku do 2017 roku, spadła ilość wniosków obiektów zgłaszanych do kontroli, natomiast wzrosła liczba spraw wymagających przeprowadzania procedur środowiskowych. Jest to związane między innymi z dostępnością na rynku polskim Funduszy Unijnych.

Ogólnie można stwierdzić, że stan sanitarny zgłaszanych do kontroli obiektów jest dobry. Zdarzają się jednak obiekty nie przygotowane właściwie – głównie ze względu na brak zgodności z dokumentacją, brak prawidłowych dokumentów wynikających z Ustawy Prawo budowlane lub ze względu na wadliwe dokumentacje. Ostatecznie obiekty uruchamiane były doprowadzone do stanu zgodnego z wymaganiami przepisów właściwych dla rodzaju prowadzonych w nich działalności.

ODDZIAŁ HIGIENY PRACY

W 2018 roku przeprowadzane przez Oddział Higieny Pracy kontrole zakładów pracy, zlokalizowanych na terenie powiatu opolskiego grodzkiego, dotyczyły następujących grup tematycznych:

1. Kontrola spełnienia wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy (czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne), w tym również na czynniki o udowodnionym działaniu rakotwórczym i mutagennym.
Kontrolowano:
 - sposób zabezpieczenia pracowników przez pracodawców przed szkodliwym oddziaływaniem w/w czynników w rodzaju:
poziom występującego narażenia zawodowego, przeszkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, sporządzanie ocen ryzyka zawodowego, stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pracy i zaplecza socjalno-sanitarnego, dostępność i stosowanie przez pracowników ochron osobistych, aktualność badań lekarskich – profilaktycznych.
2. Realizacja przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP), w szczególności:
 - a) ocena prawidłowości klasyfikacji substancji (mieszanin) chemicznych,
 - b) ocena prawidłowości kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu oraz stosowanych w działalności zawodowej,
 - c) ocena prawidłowości oznakowania opakowań substancji i preparatów niebezpiecznych,
 - d) spójność oznakowania substancji (mieszanin) chemicznych z informacjami zawartymi w ich kartach charakterystyki.
3. Wprowadzanie do obrotu oraz stosowanie w działalności zawodowej produktów biobójczych.
4. Kontrola spełnienia obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów.
5. Wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3.
6. Realizacja wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

W 2018 r. Oddział Higieny Pracy przeprowadził na terenie miasta Opola 78 kontroli w 64 zakładach pracy, które zakończyły się wydaniem 21 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak badań środowiskowych w zakresie występowania czynników szkodliwych (hałas, zapylenie, czynniki chemiczne) na stanowiskach pracy,
- przekroczenie obowiązujących normatywów higienicznych w zakresie narażenia pracowników na czynniki szkodliwe (hałas, zapylenie),
- brak spełnienia wymogów w zakresie utrzymania właściwego stanu zaplecza socjalno-sanitarnego w zakładach pracy, oraz odpowiedniego wyposażenia tego zaplecza,
- brak opracowanej (uzupełnionej) oceny ryzyka zawodowego,

- nierealizowanie przez pracodawcę obowiązków wynikających z narażenia na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy,
- brak opracowanych instrukcji stanowiskowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- brak właściwych kart charakterystyki substancji/mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie,
- brak właściwego oznakowania substancji/mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie,
- brak opracowanej instrukcji dot. składowania produktów chemicznych niebezpiecznych.

Przeprowadzone w 2018 r. kontrole wykazały, że na terenie miasta Opola ok. 320 osób pracuje w narażeniu na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy typu (hałas, drgania mechaniczne, pył przemysłowy, związki chemiczne).

W zakładach pracy, gdzie występują przekroczenia norm higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia prowadzona jest szeroko pojęta profilaktyka środowiska pracy jak:

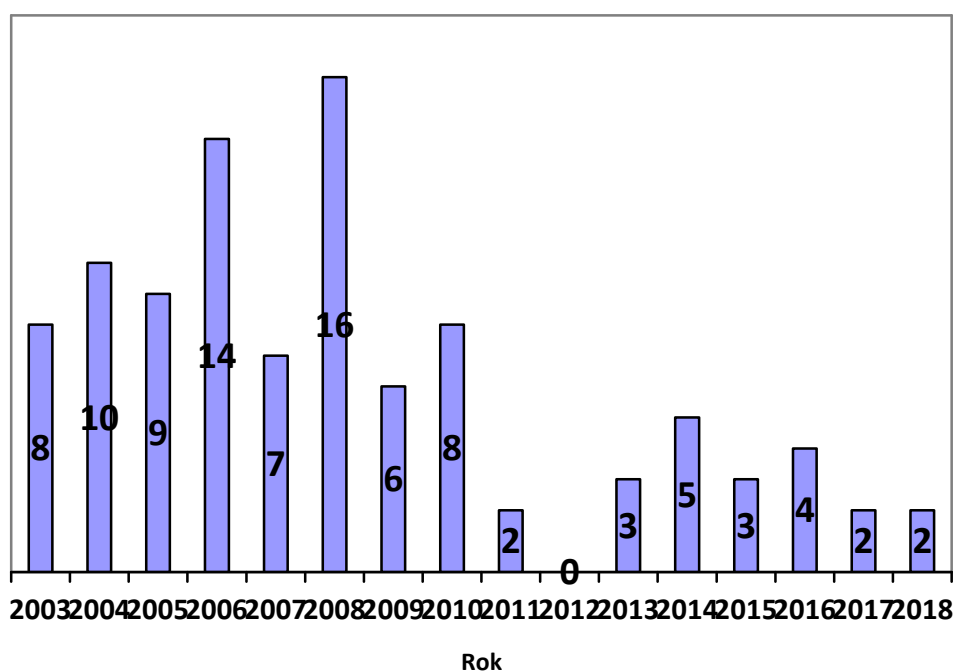
- przekazywanie pracownikom umiejętnego prozdrowotnego zachowania się w ich środowisku pracy przez systematyczne dokonywanie i przedstawianie ocen ryzyka zawodowego,
- ściśle ukierunkowanie profilaktycznych badań lekarskich w kierunku występujących szkodliwości środowiska pracy,
- wyposażanie pracowników we właściwe w zależności od występujących czynników szkodliwych środki ochrony osobistej,
- wydawanie posiłków profilaktycznych,
- systematyczne dążenie pracodawców do zmian techniczno-technologicznych, mających na celu, polepszenie jakości stosowanych technologii.

W 2018 r. na terenie miasta Opola, przeprowadzono 28 postępowań w sprawie chorób zawodowych, które zakończyły się wydaniem 2 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 7 decyzji o nie stwierdzeniu choroby zawodowej. Pozostałe postępowania w trakcie realizacji. Stwierdzone choroby zawodowe dotyczyły:

- uszkodzenie narządu słuchu – pracownik przemysłu – 1 przypadek,
- astma oskrzelowa – pracownik przemysłu – 1 przypadek.

Przebieg liczby stwierdzonych chorób zawodowych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu w okresie od 2003 r. do 2018 r. przedstawia poniższy wykres:

Liczba stwierdzonych chorób zawodowych

Najczęściej stwierdzane w okresie od 2003 r. do 2018 r. postacie chorób zawodowych:

- uszkodzenie narządu głosu (ok. 39 %) – nauczyciele,
- borelioza (ok. 22 %) – pracownicy służb leśnych,
- uszkodzenie narządu słuchu – jednostki gospodarcze – 16 %,
- uszkodzenie narządu ruchu – zespół cieśni nadgarstka – pracownicy jednostek gospodarczych – 12 %.

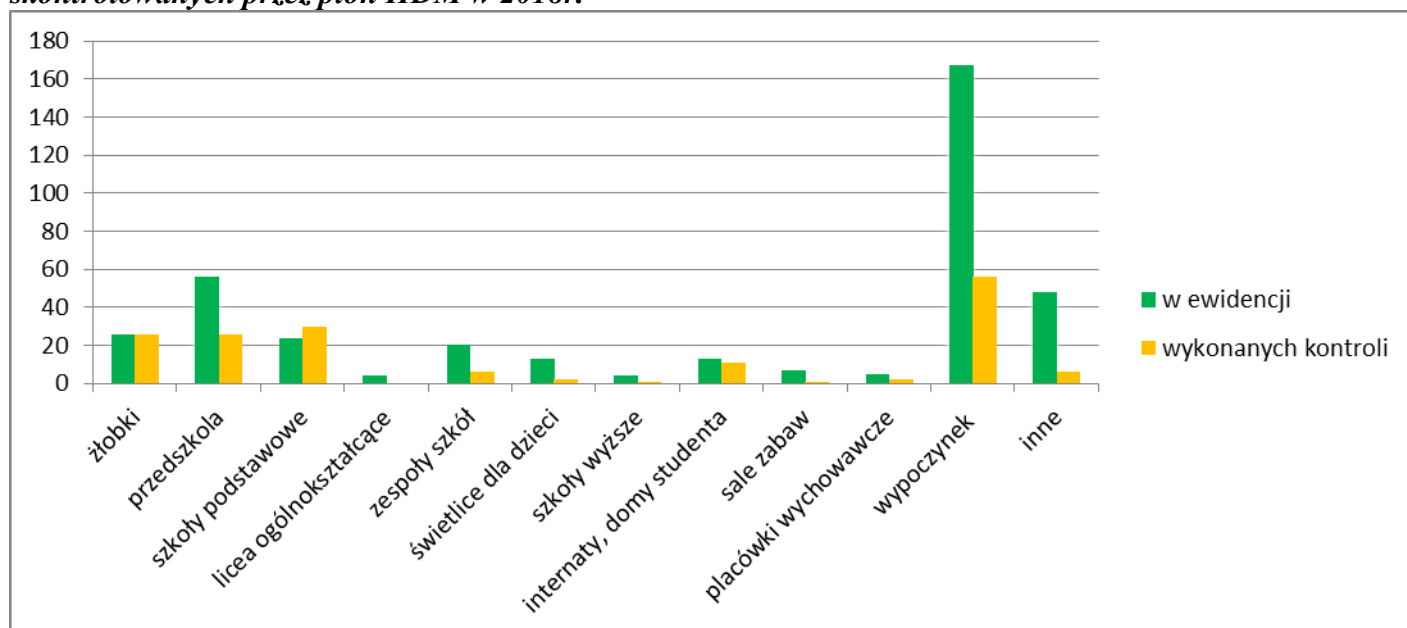
Reasumując – przeprowadzone w 2018 r. kontrole w jednostkach gospodarczych miasta Opola, pozwalają na stwierdzenie, że następuje dalszy postęp w tworzeniu przez pracodawców bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a tym samym poprawa w zakresie ochrony zdrowia osób, uczestniczących w procesie pracy, czego dowodem może być systematyczny spadek liczby stwierdzanych chorób zawodowych.

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Do głównych zadań pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu w 2018 roku należało podejmowanie działań mających na celu dostosowanie mebli do zasad ergonomii, zapewnienie odpowiednich warunków środowiska placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2017 roku pion higieny dzieci i młodzieży skontrolował 113 placówek nauczania i wychowania z pośród 227 placówek stałych oraz 56 placówek sezonowych z pośród 167 placówek wypoczynku letniego i zimowego.

Wykres 1. Porównanie stałych placówek nauczania i wychowania będących w ewidencji do skontrolowanych przez pion HDM w 2018r.

Stan sanitarno-techniczny placówek.

W roku 2018 stwierdzono nieprawidłowości w 7 placówkach:

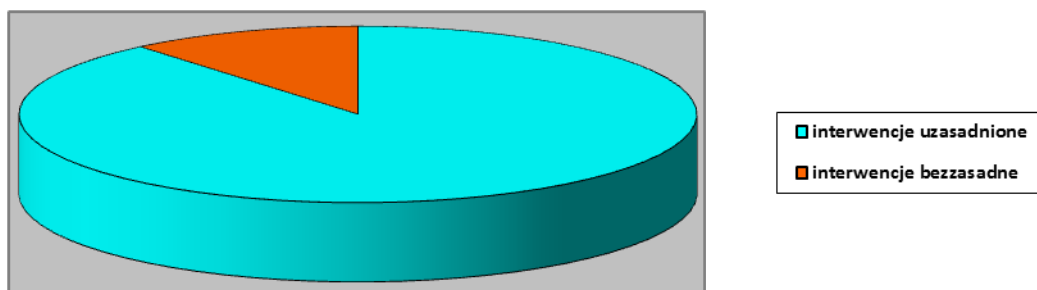
Nieprawidłowości dotyczyły:

- Niedostosowanie mebli do zasad ergonomii w Publicznym Przedszkolu Nr 25 w Opolu,
- Brak certyfikatów w Niepublicznym Żłobku 1,2,3 w Opolu,
- Nieprawidłowa obudowa piaskownicy i nieprawidłowe mocowanie ręczników w przedszkolu w Niepublicznym Przedszkolu „Skrzat” w Opolu,
- nieprawidłowe warunki do przebiegania przed lekcją w-f w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 10 w Opolu,
- niezapewnienie ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnych we wszystkich umywalkach w Zespole Szkół Budowlanych w Opolu,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny ścian, sufitów, podłóg, stolarki drzwiowej, urządzeń sanitarnych oraz instalacji kanalizacyjnej w 10 sanitariatach w Zespole Szkół Ekonomicznych w Opolu

Sekcja HDM brała udział w 10 interwencjach w związku z:

- wszawicą (4 szkoły podstawowe) - interwencja uzasadniona
- brudne toalety niesprawny pisuar w szkole podstawowej - interwencja częściowo uzasadniona
- obecność mrówek w sali zabaw w przedszkolu – interwencja uzasadniona
- hałas i kurz podczas budowy boiska w szkole podstawowej - interwencja bezzasadna
- brak szatni do zajęć w-f, dzieci przebierały się w toaletach w szkole podstawowej – interwencja uzasadniona
- obecność muszek owocówek w szkole podstawowej – interwencja uzasadniona
- awarię instalacji wodno-kanalizacyjną i związaną z tym złym samopoczuciem uczniów w zespole szkół - interwencja bezzasadna

Wykres 3. Placówki nauczania i wychowania, w których przeprowadzono kontrole interwencyjne w 2018r.

Decyzje sanitarne

W 2018 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży na wniosek strony wydała 6 decyzji dotyczących zapewnienia warunków bezpieczeństwa i higieny w nowych:

- Niepubliczny Żłobek „Płomyczki” w Opolu, al. Przyjaźni,
- Niepubliczny Żłobek „Akademia Kinder Centrum” w Opolu, ul. Mikołajczyka,
- Niepubliczny Żłobek „Przedszkółka” w Opolu, ul. Czaplaka,
- Niepubliczny Żłobek „Kraina Marzeń” w Opolu, ul. Chabry,
- Niepubliczny Żłobek „Kraina Elfów” w Opolu, ul. Fieldorfa,
- Placówka Wsparcia Dziennego „Bądź Dobroczyńcą” w Opolu ul. Gminna,

W 2018 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży na wniosek strony wydała 5 decyzji zmieniających dotyczących zapewnienia warunków bezpieczeństwa i higieny w istniejących placówkach:

- Niepubliczny Żłobek „Płomyczki” w Opolu, al. Przyjaźni,
- Niepubliczny Żłobek „Paprotka” w Opolu, ul. Wieluńska, dwukrotnie,
- Niepubliczny Żłobek „Akademia Kinder Centrum” w Opolu, ul. Mikołajczyka,
- Niepubliczny Żłobek „Kraina Marzeń” w Opolu, ul. Solskiego,
- Niepubliczny Żłobek „Centrum Kreatywności” w Opolu, ul. Luboszycka,
- Niepubliczny Żłobek „Kangurek” w Opolu, ul. Lawendowej,

Na dzień 31.12.2018 r. pod nadzorem PSSE Opole jest:

- 26 żłobków w tym: 5 publicznych,
- 56 przedszkoli w tym: 3 niepubliczne punkty przedszkolne i 16 niepublicznych przedszkoli,

Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży.

W 2018 r. na terenie Miasta Opole zorganizowano wypoczynki dla dzieci i młodzieży. Kontrole przeprowadzono w:

- 42 turnusów wypoczynku letniego. Z wypoczynku skorzystało 955 uczestników;
- 14 turnusów wypoczynku zimowego. Z wypoczynku skorzystało 248 uczestników;

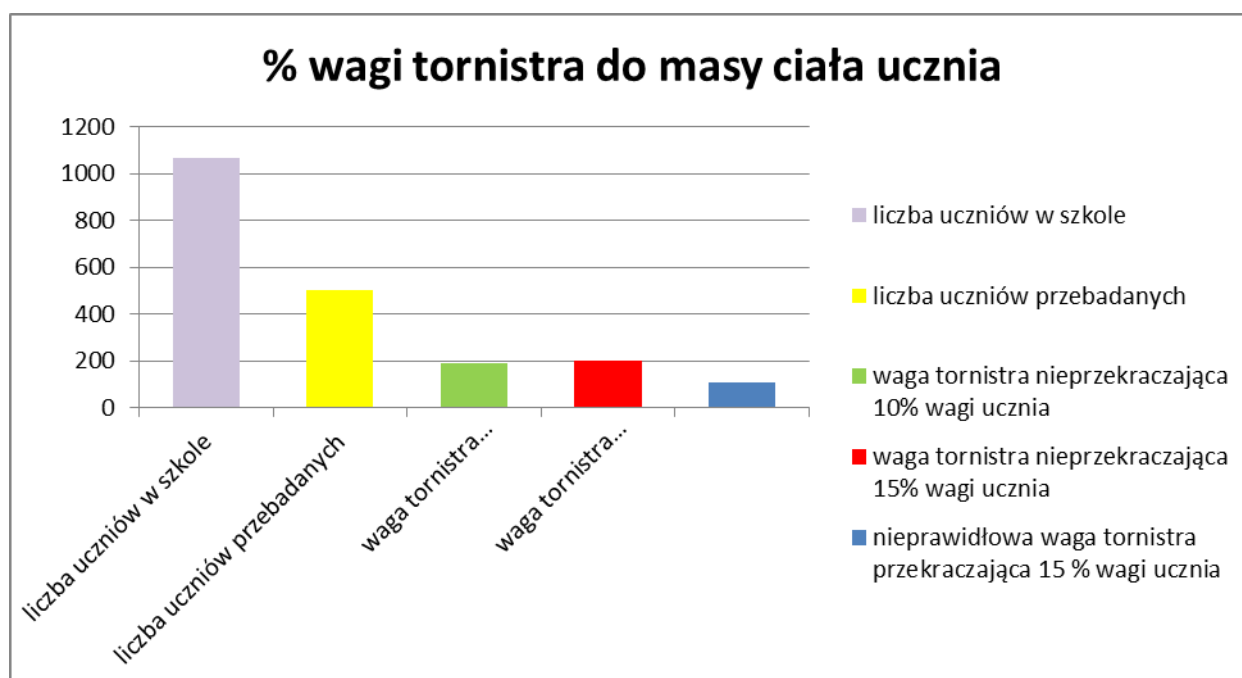
Obiekty, w których wypoczywały dzieci i młodzież były przygotowane właściwie. Placówki posiadały prawidłowy stan sanitarny i techniczny obiektów, tj. pomieszczeń pobytu dzieci, pomieszczeń sanitarnych, bloków.

W czasie nadzoru nad placówkami realizowano także działania edukacyjne poprzez przeprowadzanie pogadank dla uczestników na temat „Bezpieczne wakacje” i zachowania prawidłowej higieny osobistej oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.

„Październik Miesiącem Ważenia Tornistrów”

W październiku przeprowadzono kontrolę sanitarną w 2 szkołach podstawowych tj.: w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 w Opolu i w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 20 w Opolu tj.: sprawdzono wagę tornistrów i ich stosunek do wagi ucznia.

Wykres 3. Zestawienie szkół podstawowych, w których przeprowadzono pomiary wagi uczniów i tornistrów w 2018r.

SEKCJA PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

W 2018 roku główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności.

Działalność Pionu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej dotyczyła:

- kontynuacji i wdrażania programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim,
- wspierania realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez organizowanie szkoleń i porad, udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu,
- koordynowania programów i przedsięwzięć oświatowo-zdrowotnych poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji.

Działania skierowane były do dzieci i młodzieży szkolnej, kadry pedagogicznej, rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, pracowników zakładów opieki zdrowotnej, pracowników zakładów pracy oraz społeczności lokalnej.

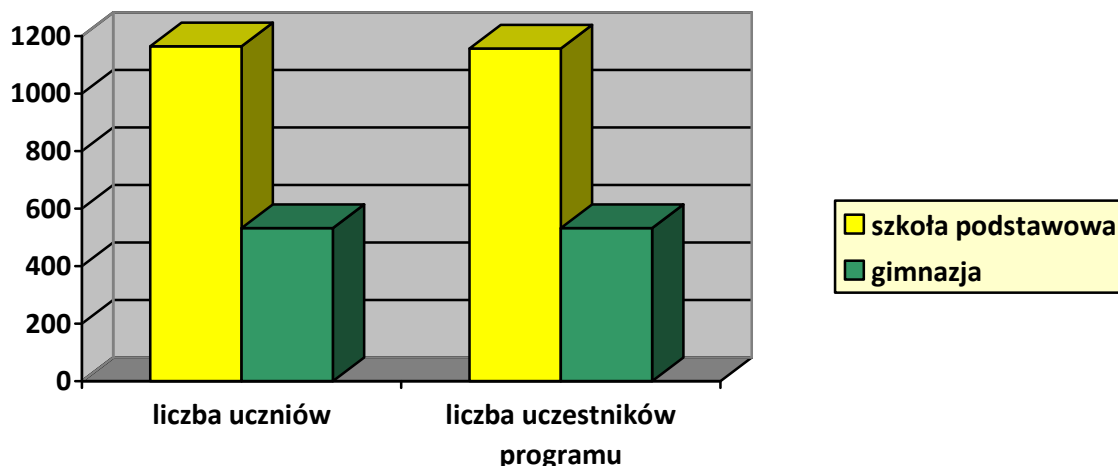
Program dotyczący diety, aktywności fizycznej i zdrowia. „Trzymaj Formę!” – program krajowy.

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program realizowany jest metodą projektu.

W programie brało udział w sumie 3 szkoły gimnazjalne i 10 szkół podstawowych. Edukacją objęto 1802 uczniów.

W dniach 11-12.11.2018 r. pracownice PSSE w Opolu podczas Targów Mody, Urody i Zdrowego Stylu Życia w CWK w Opolu przeprowadzały quiz wiedzy. Przechadzając się wśród odwiedzających zadawały krótkie pytania dotyczące głównie prawidłowej diety i aktywności fizycznej. Osoby biorące udział, za prawidłową odpowiedź, otrzymywały zdrową nagrodę -przekąskę w formie np.: soku 100 %, bakalii, różnego typu orzechów. Łącznie w quizie wzięło udział 40 osób.

Wykres 1. Porównanie liczby uczniów będących w ewidencji do biorących udział w programie „Trzymaj Formę!” w 2018r.

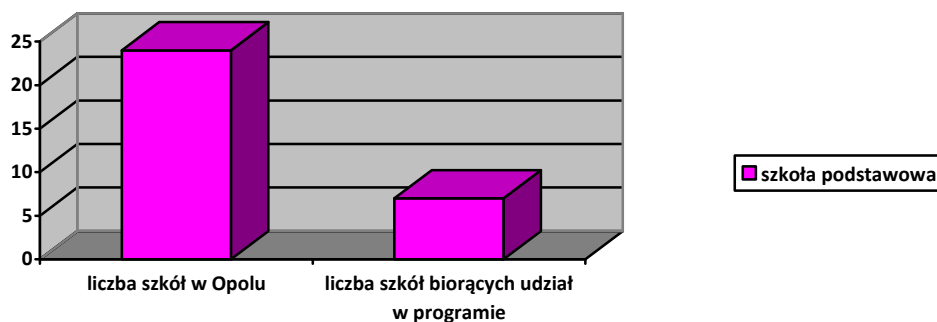
Profilaktyka antytytoniowa.

Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Ogółem w programie udział wzięło 205 uczniów z 7 szkół.

Wykres 2. Porównanie liczby szkół będących w ewidencji do biorących udział w programie „Bieg po zdrowie” w 2018r.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Program skierowany był do pacjentów POZ, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół wszystkich typów oraz do społeczności lokalnej.

Główne cele programu to:

- podniesienie wiedzy o szkodliwych właściwościach produktów tytoniowych,
- upowszechnianie mody na niepalenie,
- upowszechnianie idei wolnych od dymu tytoniowego miejsc publicznych,
- ochrona przed wymuszonym biernym paleniem.

Przygotowano 2 punkty informacyjne, z których skorzystało 70 osób.

W ramach realizacji programu podejmowano liczne działania, w tym m.in.:

Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień bez Tytoniu”

W dniu 29.05.2018r. we współpracy z Zespołem Szkolno- Przedszkolnym nr 2 w Opolu zorganizowaliśmy zajęcia ruchowe pod hasłem „Nie palisz- możesz więcej!” Dzień ten uczczony został szeregiem konkursów i zajęć dodatkowych. Zorganizowano konkurs plastyczny na plakat antynikotynowy, konkurs na hasło dnia, dzień sportu w świetlicy dla klas I-III (zajęcia ruchowe przy muzyce, konkurencje zręcznościowe), warsztaty o zdrowym uśmiechu, zajęcia aerobiku poprowadzone przez Justynę Kamińską (starszy asystent Działu Higieny żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku). W zajęciach ruchowych wzięły udział wszystkie klasy szkoły podstawowej. W trakcie obchodów rozdano 150 ulotek, rozwieszono 15 plakatów.

Interwencja nieprogramowa Światowy Dzień Rzucania Palenia

W dniach 7-16 listopada 2018 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przeprowadzono spotkania edukacyjne z młodzieżą Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr IX w Opolu oraz Publicznej Szkole Podstawowej nr 20 w Opolu. ,

Młodzież wysłuchała wykładu połączonego z prezentacją na temat papierosów tradycyjnych, e-papierosów i metod asertywności. Wykonywała ćwiczenie: łączenie substancji chemicznych (występujących w papierosach) z przemysłem gdzie są wykorzystywane. Uczniowie oglądali film pt : E-papierosy.

W dniach 11-12.11.2018 r. pracownice PSSE w Opolu przekazywały materiały edukacyjno - informacyjne i przeprowadzały indywidualne rozmowy z uczestnikami Targów Mody, Urody i Zdrowego Stylu Życia w CWK w Opolu.

Konkurs fotograficzny wojewódzki „ Sam nie palę i innym odradzam”

Włączono się do wojewódzkiego konkursu fotograficznego. Adresatami Konkursu była młodzież ze szkół podstawowych województwa opolskiego.

Krajowy program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów. Główne cele programu to wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy, zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W programie uczestniczyło 9 przedszkoli, edukacją objęto łącznie 442 dzieci.

W ramach programu zorganizowano konkurs plastyczny dla wszystkich dzieci przedszkolnych pt. "Czyste powietrze wokół nas". W konkursie udział wzięło 66 dzieci z 15 placówek. Zwycięzcy konkursu otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe oraz dyplomy. Laureaci czołowych miejsc wzięli udział w spektaklu teatralnym Ecostudio pt. „Drużyna Zet”. Prace biorące udział w konkursie można było podziwiać w Miejskiej Bibliotece przy ul. Minorytów w Opolu.

Światowy Dzień Zdrowia 2018 obchodzono pod hasłem „Nie niszczyć sobie serca”.

W dniach 06-12.04.2018r. w Publicznym Przedszkolu nr 29 przeprowadzono akcje ekologiczno-zdrowotnego czytania kilku pozycji z serii „Przygód Fenka”. Dzieci chętnie słuchały, oglądały obrazki i odpowiadały na pytania związane z tekstem. W akcji udział wzięło łącznie 111 przedszkolaków i 10 nauczycieli.

Kampania zdrowotna wojewódzka pt. „Bezpieczne wakacje” oraz „Bezpieczne ferie”

Celem programu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach wypoczynku letniego i zimowego na terenie Opola. Kampania skierowana była do organizatorów wypoczynku letniego i zimowego, kierowników, wychowawców i pielęgniarek zatrudnionych w placówkach wypoczynku letniego oraz społeczności lokalnej.

Przeprowadzono pogadanki, spotkania i pokazy multimedialne na temat bezpiecznego zachowania podczas wypoczynku w 15 placówkach, dla 249 uczestników. W czasie spotkań poruszano następujące tematy: zatrucia grzybami, zatrucia pokarmowe, choroby odzwierzęce, ukąszenie przez żmije, choroby przenoszone przez kleszcze, profilaktyka tytoniowa, meningokoków, ograniczenie używania soli, zagrożenia wynikające z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego, higiena osobista oraz bezpieczne zachowanie podczas wypoczynku zimowego.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program realizowało 9 szkół ponadgimnazjalnych, edukacją objęto 471 uczniów.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV .

W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS zorganizowano 2 spotkania edukacyjne: w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym nr IX w Opolu oraz w najstarszych klasach w Publicznej Szkole Podstawowej nr 20 w Opolu. Łącznie działaniami objęto 137 osób. Młodzież wykonywała ćwiczenie rozpoznawania, jakie zachowanie mogą wywołać zakażenie. Zaprezentowano film „AIDS - epidemia wciąż niepokonana”.

Profilaktyczny program Podstępne WZW - Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób już zakażonych. W programie brało udział w sumie 7 szkół ponadgimnazjalnych. Edukacją objęto 339 uczniów w 16 klasach.

Profilaktyczny program Znamię? - znam je - Celem programu, jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry, zachęcić do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. W programie brało udział w sumie 8 szkół ponadgimnazjalnych. Edukacją objęto 433 uczniów w 19 klasach.

Październik miesiącem ważenia tornistrów.

1 października był Ogólnopolskim Dniem Tornistra. W tym dniu w szkole nr 20 w Opolu zorganizowane zostały pogadanki na temat ile powinien ważyć szkolny plecak, co uczeń w nim powinien nosić na co dzień, w jaki sposób właściwie zapakować przybory szkolne oraz jak prawidłowo dobrać rozmiar i wagę plecaka. Informację przekazano 125 uczniom.

W 2018 roku główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności.

Działalność Pionu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej dotyczyła:

- kontynuacji i wdrażania programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim,
- wspierania realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez organizowanie szkoleń i porad, udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu,
- koordynowania programów i przedsięwzięć oświatowo-zdrowotnych poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji.

Działania skierowane były do dzieci i młodzieży szkolnej, kadry pedagogicznej, rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, pracowników zakładów opieki zdrowotnej, pracowników zakładów pracy oraz społeczności lokalnej.

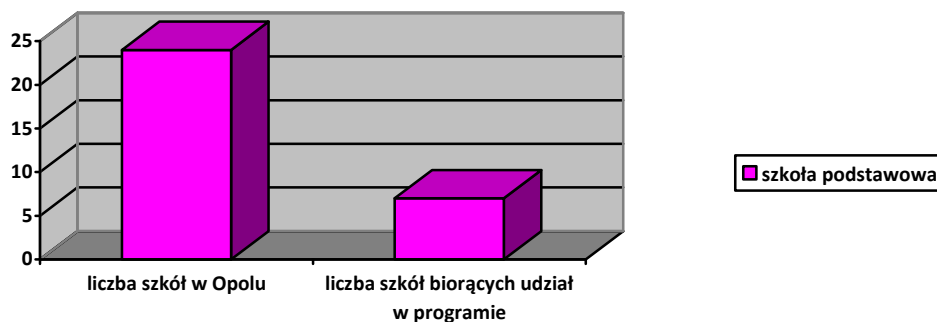
Program dotyczący diety, aktywności fizycznej i zdrowia. „Trzymaj Formę!” – program krajowy.

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program realizowany jest metodą projektu.

W programie brało udział w sumie 3 szkoły gimnazjalne i 10 szkół podstawowych. Edukacją objęto 1802 uczniów.

W dniach 11-12.11.2018 r. pracownice PSSE w Opolu podczas Targów Mody, Urody i Zdrowego Stylu Życia w CWK w Opolu przeprowadzały quiz wiedzy. Przechadzając się wśród odwiedzających zadawały krótkie pytania dotyczące głównie prawidłowej diety i aktywności fizycznej. Osoby biorące udział, za prawidłową odpowiedź, otrzymywały zdrową nagrodę -przekąskę w formie np.: soku 100 %, bakalii, różnego typu orzechów. Łącznie w quizie wzięło udział 40 osób.

Wykres 3. Porównanie liczby uczniów będących w ewidencji do biorących udział w programie „Trzymaj Formę!” w 2018r.

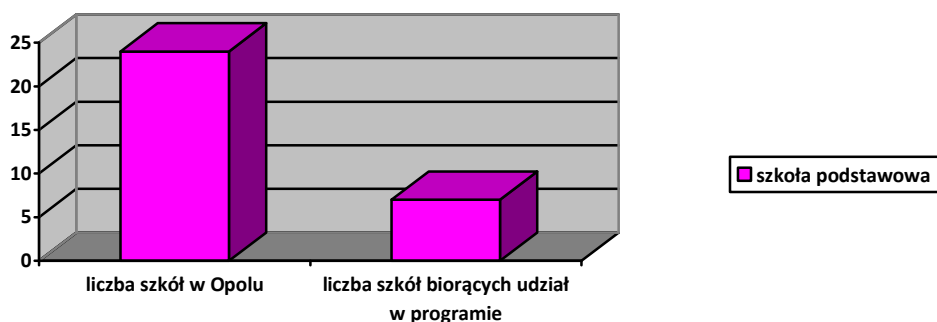
Profilaktyka antytytoniowa.

Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Ogółem w programie udział wzięło 205 uczniów z 7 szkół.

Wykres 4. Porównanie liczby szkół będących w ewidencji do biorących udział w programie „Bieg po zdrowie” w 2018r.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Program skierowany był do pacjentów POZ, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół wszystkich typów oraz do społeczności lokalnej.

Główne cele programu to:

- podniesienie wiedzy o szkodliwych właściwościach produktów tytoniowych,
- upowszechnianie mody na niepalenie,
- upowszechnianie idei wolnych od dymu tytoniowego miejsc publicznych,
- ochrona przed wymuszonym biernym paleniem.

Przygotowano 3 punkty informacyjne, z których skorzystało 113 osób.

W ramach realizacji programu podejmowano liczne działania, w tym m.in.:

Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień bez Tytoniu”

W dniu 29.05.2018r. we współpracy z Zespołem Szkolno- Przedszkolnym nr 2 w Opolu zorganizowaliśmy zajęcia ruchowe pod hasłem „Nie palisz- możesz więcej!” Dzień ten uczczony został szeregiem konkursów i zajęć dodatkowych. Zorganizowano konkurs plastyczny na plakat antynikotynowy, konkurs na hasło dnia, dzień sportu w świetlicy dla klas I-III (zajęcia ruchowe przy muzyce, konkurencje zręcznościowe), warsztaty o zdrowym uśmiechu, zajęcia aerobiku poprowadzone przez Justynę Kamińską (starszy asystent Działu Higieny żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku). W zajęciach ruchowych wzięły udział wszystkie klasy szkoły podstawowej. W trakcie obchodów rozdano 150 ulotek, rozwieszono 15 plakatów.

Interwencja nieprogramowa Światowy Dzień Rzucania Palenia

W dniach 7-16 listopada 2018 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przeprowadzono spotkania edukacyjne z młodzieżą Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr IX w Opolu oraz Publicznej Szkoły Podstawowej nr 20 w Opolu. ,

Młodzież wysłuchała wykładu połączonego z prezentacją na temat papierosów tradycyjnych, e-papierosów i metod asertywności. Wykonywała ćwiczenie: łączenie substancji chemicznych (występujących w papierosach) z przemysłem gdzie są wykorzystywane. Uczniowie oglądali film pt : E-papierosy.

W dniach 11-12.11.2018 r. pracownicy PSSE w Opolu przekazywały materiały edukacyjno - informacyjne i przeprowadzały indywidualne rozmowy z uczestnikami Targów Mody, Urody i Zdrowego Stylu Życia w CWK w Opolu.

Konkurs fotograficzny wojewódzki „ Sam nie palę i innym odradzam”

Włączono się do wojewódzkiego konkursu fotograficznego. Adresatami Konkursu była młodzież ze szkół podstawowych województwa opolskiego.

Krajowy program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów. Główne cele programu to wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy, zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W programie uczestniczyło 9 przedszkoli, edukacją objęto łącznie 442 dzieci.

W ramach programu zorganizowano konkurs plastyczny dla wszystkich dzieci przedszkolnych pt. "Czyste powietrze wokół nas". W konkursie udział wzięło 66 dzieci z 15 placówek. Zwycięzcy konkursu otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe oraz dyplomy. Laureaci czołowych miejsc wzięli udział w spektaklu teatralnym Ecostudio pt. „Drużyna Zet”. Prace biorące udział w konkursie można było podziwiać w Miejskiej Bibliotece przy ul. Minorytów w Opolu.

Światowy Dzień Zdrowia 2018 obchodzono pod hasłem „Nie niszczyć sobie serca”.

W dniach 06-12.04.2018r. w Publicznym Przedszkolu nr 29 i w Publicznym Przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie Opolskim przeprowadzono akcje ekologiczno-zdrowotnego czytania kilku pozycji z serii „Przygód Fenka”. Dzieci chętnie słuchały, oglądały obrazki i odpowiadały na pytania związane z tekstem. W akcji udział wzięło łącznie 236 przedszkolaków.

Kampania zdrowotna wojewódzka pt. „Bezpieczne wakacje” oraz „Bezpieczne ferie”

Celem programu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach wypoczynku letniego i zimowego na terenie Opola. Kampania skierowana była do organizatorów wypoczynku letniego i zimowego, kierowników, wychowawców i pielęgniarek zatrudnionych w placówkach wypoczynku letniego oraz społeczności lokalnej.

Przeprowadzono pogadanki, spotkania i pokazy multimedialne na temat bezpiecznego zachowania podczas wypoczynku w 15 placówkach, dla 249 uczestników. W czasie spotkań poruszano następujące tematy: zatrucia grzybami, zatrucia pokarmowe, choroby odzwierzęce, ukąszenie przez żmiję, choroby przenoszone przez kleszcze, profilaktyka tytoniowa, meningokoków, ograniczenie używania soli, zagrożenia wynikające z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego, higiena osobista oraz bezpieczne zachowanie podczas wypoczynku zimowego.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program realizowało 9 szkół ponadgimnazjalnych, edukacją objęto 471 uczniów.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV .

W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS zorganizowano 2 spotkania edukacyjne: w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym nr IX w Opolu oraz w najstarszych klasach w Publicznej Szkole Podstawowej nr 20 w Opolu. Łącznie działaniami objęto 137 osób. Młodzież wykonywała ćwiczenie rozpoznawania, jakie zachowanie mogą wywołać zakażenie. Zaprezentowano film „AIDS - epidemia wciąż niepokonana”.

Profilaktyczny program Podstępne WZW - Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób już zakażonych. W programie brało udział w sumie 7 szkół ponadgimnazjalnych. Edukacją objęto 339 uczniów w 16 klasach.

Profilaktyczny program Znamię? - znam je - Celem programu, jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry, zachęcić do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. W programie brało udział w sumie 8 szkół ponadgimnazjalnych. Edukacją objęto 433 uczniów w 19 klasach.

Październik miesiącem ważenia tornistrów.

1 października był Ogólnopolskim Dniem Tornistra. W tym dniu w szkole nr 20 w Opolu zorganizowane zostały pogadanki na temat ile powinien ważyć szkolny plecak, co uczeń w nim powinien nosić na co dzień, w jaki sposób właściwie zapakować przybory szkolne oraz jak prawidłowo dobrać rozmiar i wagę plecaka. Informację przekazano 125 uczniom.

ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ

Oddział Higieny Komunalnej prowadzi badania jakości wody w Zintegrowanym Systemie Badania Wody.

W Systemie tym realizowane są zadania w zakresie monitoringu **jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badanie wody z kąpielisk i na pływalni.**

Monitoring jakości wody do spożycia w 2018 roku realizowany był na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U z 2017 r. Nr 2294). Przepis ten nakazuje prowadzenie monitoringu jakości wody podawanej do sieci przez przedsiębiorcę wodociągowego oraz z indywidualnych ujęć wody. Monitoring ten obejmuje m.in.:

- badania jakości wody pod względem mikrobiologicznym, fizykochemicznym i pod względem zawartości substancji promieniotwórczych oraz każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mających wpływ na jakość wody (np. awarie, powodzie)
- przekazywanie Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu sprawozdań z badań pobranych próbek wody
- informowanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta) o przekroczeniach parametrów jakości wody określonych w rozporządzeniu wraz z przedstawieniem planowanych przedsięwzięć naprawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie

- sprawozdań z wyników badań realizowanych według ustalonego harmonogramu, przekazywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe i właścicieli indywidualnych ujęć wody
- analizy podejmowanych działań naprawczych
- prowadzonego monitoringu własnego

wydawał okresowe oceny jakości wody, których odbiorcami są zarządzający wodociągiem oraz wójtowie gmin i burmistrzowie i prezydenci miast.

Oceny te zawierały informacje dotyczące spełnienia na danym terenie wymagań określonych w rozporządzeniu i służyły do przekazania właściwemu organowi samorządowemu informacji koniecznych do podjęcia działań mających na celu zaopatrzenia konsumentów w wodę o właściwej jakości.

Po zakończeniu roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie w/w ocen wydaje obszarową ocenę jakości wody do spożycia wraz z szacowaniem ryzyka zdrowotnego konsumentów. Obszarową ocenę otrzymuje do wiadomości właściwy organ samorządu.

Prowadzone były również badania wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej w wybranych obiektach, w których prowadzona jest całodobowa opieka i w których przebywają osoby o obniżonej odporności immunologicznej tj. w szpitalach i domach pomocy społecznej pod kątem stopnia skolonizowania instalacji bakteriami Legionella.

Od 1 stycznia 2018 roku obowiązuje nowe Prawo wodne. Zlikwidowało ono możliwość zorganizowania w sezonie letnim „miejsc wykorzystywanych do kąpieli”.

W myśl ustawy Prawo Wodne, zorganizowanie kąpielisk obwarowane jest szeregiem obowiązków, kontroli i związanych z nimi koniecznością uzyskiwania pozwoleń :

- organu administracji samorządowej
- zarządzającego wodami śródlądowymi
- organu inspekcji sanitarnej

oraz opinii specjalistycznej organizacji ratowniczej.

Takie umocowanie organizacji kąpieliska gwarantuje bezpieczeństwo techniczne, organizacyjne, jak i przede wszystkim sanitarne, osobom korzystającym z niego. Zorganizowanie kąpieliska daje gwarancję zamieszczenia obiektu w ogólnokrajowym Serwisie kąpieliskowym, co jest darmową reklamą kąpieliska oraz miasta lub gminy i może przełożyć się na przyciągnięcie większej liczby turystów z kraju i zagranicy.

Jednocześnie nowa ustawa – Prawo wodne w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego osób korzystających z wód rekreacyjnych wprowadziła pojęcie „miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli”. Ma to na celu likwidację miejsc wykorzystywanych do kąpieli, z jednoczesnym zabezpieczeniem wyjątkowych sytuacji, w których konieczne będzie zorganizowanie formy rekreacji

związanej z kąpielą. Wyjątkowość sytuacji może być związana z koniecznością np. zorganizowania zawodów, obozu czy też wydarzeń kulturalnych.

Nadzór nad pływalniami prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. Nr 2016) Przepis ten nakłada na zarządzającego obiektem obowiązek :

- prowadzenia bieżącej (codziennej) obserwacji wody i występujących zanieczyszczeń
- systematycznego nadzoru pracy urządzeń i rejestrowania wyników pomiaru jakości wody w zakresie wymienionych parametrów
- systematycznych i udokumentowanych badań jakości wody, prowadzonych zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym .

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dokonuje zbiorczej rocznej oceny, poprzez analizę otrzymanych od zarządzającego pływalnią wyników oraz wyników wykonywanych przed wydaniem tej oceny. Natomiast zarządzający ma obowiązek wydać komunikat, w którym informuje korzystających z pływalni o jakości wody.

Nadzór nad jakością wody do spożycia

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu w ramach monitoringu bezpieczeństwa sanitarnego prowadził badania jakości wody w wodociągu publicznym, kontrolował jego stan techniczny oraz gromadził i analizował otrzymywane sprawozdania z prowadzonych wewnętrznych kontroli jakości wody . Wszystkie badania wody prowadzone były zgodnie zakresem i terminami zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu.

Wodociąg ten jest zarządzany przez Wodociągi i Kanalizacje Sp. z o.o. w Opolu.

W 2018 roku woda przeznaczona do spożycia w sieci wodociągowej miasta Opolo spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Również stan techniczny stacji uzdatniania wody w Zawadzie i Grotowicach nie budził zastrzeżeń.

Na terenie miasta Opola działa ujęcie lokalne przy Wojewódzkim Centrum Medycznym przy ul. Witosa (woda spełniała wymagania obowiązujących przepisów)

W 2018 roku przeprowadzono 16 kontroli związanych z kontrolą stanu technicznego oraz poborem próbek wody do badań, oraz pobrano 149 próbek do badań fizykochemicznych oraz do oznaczeń mikrobiologicznych.

W stosunku do ubiegłych lat nie stwierdza się zmian czy też uchybień w procesie dostarczania wody do spożycia mieszkańcom Opola.

Nadzór nad kąpieliskami

Dotychczas na terenie miasta Opola działały w trakcie letniego sezonu **3 miejsca wykorzystywane do kąpeli : Bolko, Silesia, Malina.**

Urząd Miasta Opola przekwalifikował Bolko na kąpielisko, spełniając wymogi formalne przepisów – Prawa wodnego. Funkcjonowało ono od 25 czerwca do 2 września 2018 roku. Badanie jakości wody przeprowadzone przed sezonem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu wykazało , że woda w akwenu nadaje się do kąpeli. Kąpielisko posiada wyznaczoną plażę, akwen wodny, miejsca dojść, budynek techniczny, w którym znajdują się również toalety dla kobiet i mężczyzn oraz zostało wyposażone w kosze na odpadki. W trakcie sezonu zapewniono opiekę ratowników. Organizator również w trakcie sezonu prowadził monitoring jakości wody.

W pozostałych dwóch miejscach (Silesia, Malina) nie zorganizowano w 2018 r. kąpielisk i tym samym nie badano przydatności wody do kąpeli w akwenu. Natomiast ze względu na fakt, że mieszkańcy nadal korzystali z kąpeli i plażowania w tych miejscach Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Opolu zadbał o wywożenie odpadów i zapewnienie kabin Toi-Toi podczas sezonu letniego.

Nadzór nad basenami

Na terenie Opola znajduje się 6 basenów krytych: Wodna Nuta, Akwarium, przy Szkole Podstawowej Nr 5 oraz w hotelu Festival, Euromedyk, Aqua-Reh i 1 sezonowy - Błękitna Fala, które są objęte nadzorem Inspekcji Sanitarnej.

Wymagania dotyczące zakresu badań oraz ich częstotliwości spełniane były przez zarządzających basenami miejskimi. Woda basenowa w większości w 2016 r. spełniała wymagania sanitarne.

W 2018 r. wydano 4 decyzje na złą jakość wody basenowej w nieckach (3 dot. Wodnej Nuty 1 Akwarium) Wszystkie zostały wykonane

W większości przypadków badania wody basenowej są wykonywane zgodnie z zakresem i harmonogramem przewidzianym w rozporządzeniu.

Baseny są bardzo zróżnicowanymi obiektami pod względem stanu sanitarno-technicznego i porządkowego. W ubiegłym roku decyzje nakazowe dotyczące stanu technicznego wydano dla basenu Wodna Nuta (termin wykonania do 30.06,2019 r.) oraz Akwarium (termin wykonania do 30.08.2019 r.) Decyzje nakazujące poprawę stanu technicznego wydane dla basenu krytego przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. K. Musioła, ul. Hubala 2, 45-267 Opole oraz dla basenu odkrytego Błękitna Fala, Plac Róż w Opolu wykonano, poprawiając tym samym warunki ich użytkowania.

Legionella

W 2018 roku nadal, zgodnie z przepisem rozporządzenia Ministra Zdrowia dot. jakości wody do spożycia przez ludzi, prowadzono stały nadzór nad jakością wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej w budynkach, w których przebywają osoby o obniżonej odporności immunologicznej i które wymagają całodobowej opieki.

W mieście Opolu skontrolowano ciepłą wodę użytkową w 4 obiektach (Szpital Wojewódzki, Uniwersytecki Szpital Kliniczny, Centrum Opieki Paliatywnej „Betania” Plac Kościelny 2 Ośrodek Medyczny „Samarytanin” ul. Pużaka 11).

Stały nadzór nad jakością ciepłej wody w w/w placówkach, prowadzony przez Inspekcję Sanitarną uświadamia, że konieczne jest prowadzenie regularnych procesów dezynfekcji w instalacjach wewnętrznych obiektów.

Obiekty użyteczności publicznej.

Do tej grupy obiektów zalicza się obiekty usługowe, kultury, sportowe, wypoczynku, ustępy publiczne i ogólnodostępne, domy pomocy społecznej, hotele, zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, dworce, przystanki, cmentarze i zakłady pogrzebowe itd.

Inspekcja Sanitarna oprócz nadzoru nad wyżej wymienionymi obiektami prowadzi nadzór nad chowaniem zmarłych poprzez wydawanie pozwoleń na ekshumacje, na wywiezienie zwłok osoby zmarłej poza granice naszego państwa oraz opiniuje wnioski Prezydenta Miasta dotyczące sprowadzenia zwłok do Polski.

W 2018 roku pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej było 647 obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 216. Stan sanitarno-techniczny w/w utrzymywał się na dobrym poziomie, podobnie jak w latach ubiegłych. Generalnie poprawia się świadomość właścicieli placówek o konieczności poprawiania stanu technicznego i sanitarnego w obiektach, w których prowadzą działalność usługową.

Obiekty takie jak place zabaw, piaskownice najczęściej funkcjonują przy przedszkolach i żłobkach i są kontrolowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wraz z kontrolą placówki. Dyrektorzy tych placówek starają wymienić piasek w piaskownicach w razie potrzeby nie rzadziej niż co 2 lata. W przypadku placów należących do zarządców wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni inspekcja sanitarna nie prowadzi bezpośredniego nadzoru ze względu na brak podstaw prawnych. Natomiast każdorazowo przy opiniowaniu regulaminów utrzymania

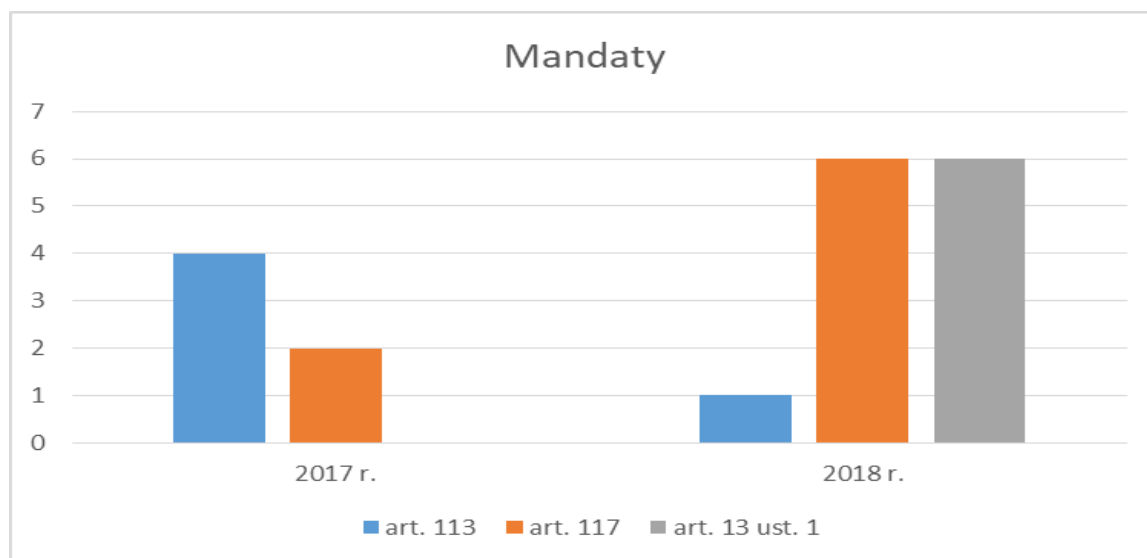
czystości i porządku w mieście Opolu zwracano uwagę na problem właściwego utrzymania tych terenów, w szczególności wymiany lub właściwego utrzymania piasku w piaskownicach.

W ostatnich latach nie zanotowano interwencji dotyczących tego problemu.

Obiekty sportowe (boiska, stadiony, hale sportowe), wykorzystywane są przez cały rok i prowadzony jest nad nimi bieżący nadzór. Są to placówki sprawnie zarządzane, w których nie stwierdzano uchybień sanitarnych.

Również kontrolą bieżącą Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu objęta jest baza noclegowa. Stan sanitarny tych obiektów nie wzbudzał zastrzeżeń. Stwierdzić również trzeba że w Opolu branża ta prężnie rozwija się.

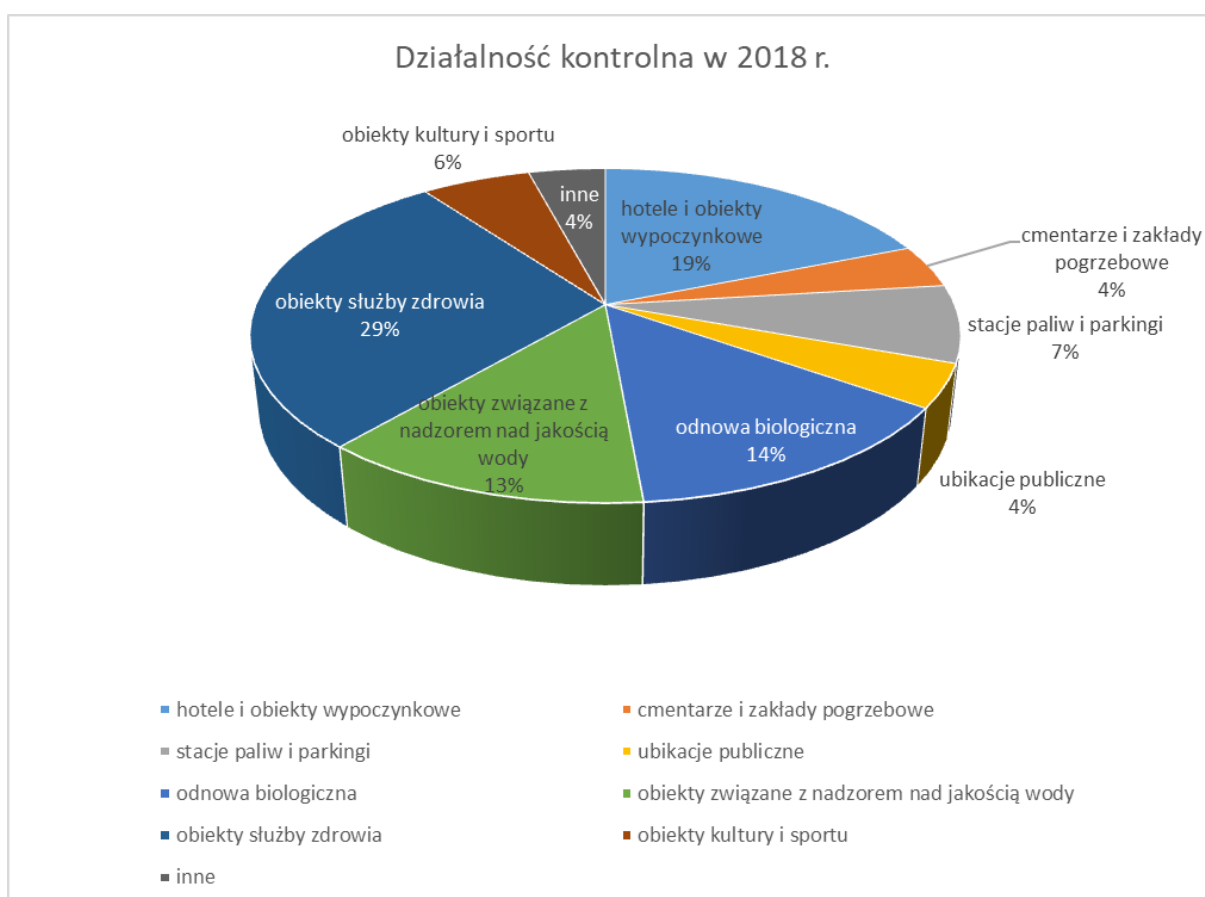
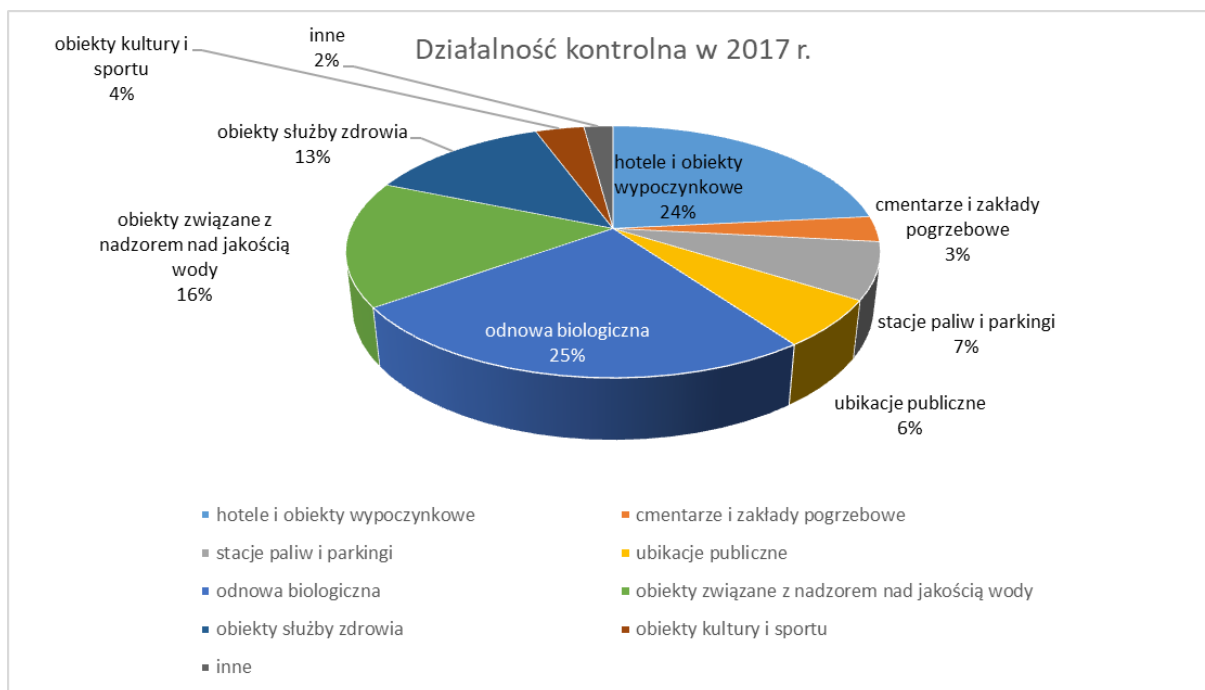
Bezpieczeństwo sanitarne to między innymi właściwe utrzymanie czystości na placach i ulicach miasta. Sporym problemem jest brak uregulowanego postępowania dotyczącego dokarmiania ptactwa. Osoby dokarmiające ptaki wyrzucają na terenie publicznym resztki jedzenia, pieczywo czerstwe itp. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu wiele razy sygnalizował problem, wnosząc propozycje zapisu o zakazie takiego działania do regulaminu utrzymania czystości i porządku w mieście Opolu. Brak takiego zakazu skutkuje bezkarnym zaśmiecaniem terenów publicznych w mieście oraz wzrostem liczby gołębi i wzrostem populacji szczurów. W ostatnim roku wyraźnie wzrosła liczba interwencji dotyczących bytowania szczurów w pobliżu siedzib ludzi. Może to pociągnąć za sobą konieczność zwiększenia liczby zabiegów deratyzacyjnych na terenie Opolu.

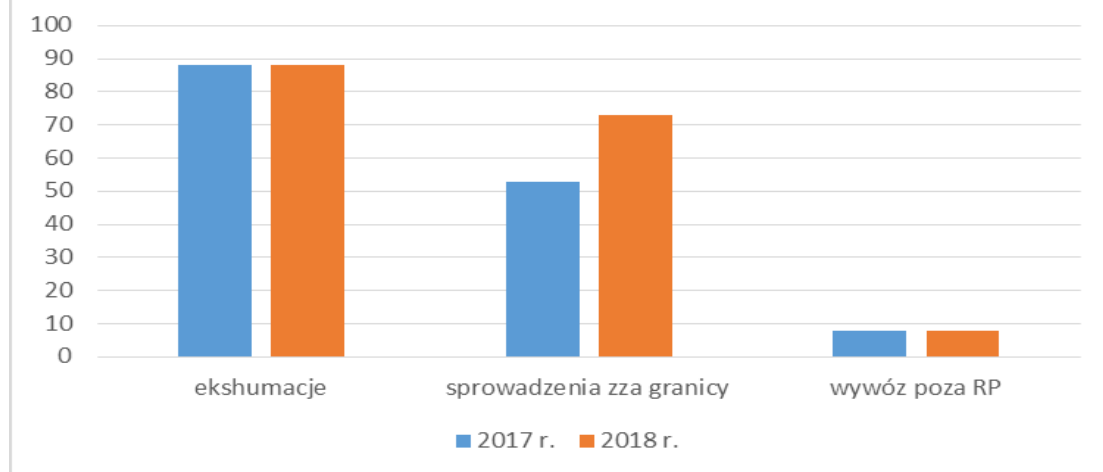
- art.13 Kodeksu wykroczeń – kto nie zachowuje należytej czystości przy świadczeniu usług w kąpieliskach, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, pralniczych, noclegowych podlega karze grzywny

- art. 117 Kodeksu wykroczeń – kto mając obowiązek utrzymania czystości i porządku w obrębie nieruchomości nie wykonuje swych obowiązków lub nie stosuje się do wskazań i nakazów wydanych przez właściwe organy w celu zabezpieczenia należytego stanu sanitarnego i zwalczania chorób zakaźnych podlega karze grzywny

- art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – kto pali wyroby tytoniowe w miejscach niedozwolonych podlega karze grzywny.

Nadzór nad chowaniem zmarłych

ODDZIAŁ HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Do głównych zadań Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku należy nadzór nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie miasta Opole.

Realizując powyższe zadania pracownicy oddziału HŻ przeprowadzają urzędowe kontrole żywności w nadzorowanych zakładach w celu stwierdzenia, czy przedsiębiorstwa przestrzegają wymagań określonych w odpowiednich przepisach.

Ponadto pracownicy oddziału prowadzą również inne czynności, które mają związek z zapewnieniem bezpieczeństwa żywności, a mianowicie:

- przeprowadzają graniczne kontrole żywności lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością sprowadzanych na terytorium Unii Europejskiej z krajów trzecich;
- przeprowadzają szereg kontroli doraźnych związanych z pojawieniem się w obrocie żywności mogącej stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi;
- przeprowadzają doraźne kontrole w zakładach w związku ze zgłaszanymi przez konsumentów interwencjami na nieprawidłowy stan sanitarny lub niezachowanie zasad higieny w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu;
- prowadzą ocenę sposobu żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych;
- kontrolują poprawność oznakowania artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu;
- pobierają próbki do badań laboratoryjnych celem sprawdzenia czy środki spożywcze spełniają wymagania;
- przeprowadzają ocenę procedur i dokumentacji z zakresu GHP i GMP w nadzorowanych zakładach jak również oceniają wdrożony system HACCP pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa żywności;
- prowadzone są również działania mające na celu wyeliminowanie z rynku kosmetyków, które zostały wprowadzone do obrotu bez przeprowadzenia pełnej procedury rejestracyjnej.
- kontrola legalności żywności wprowadzanej do obrotu przez internet.

Ważnym elementem kontroli stał się w ostatnich latach nadzór nad prawidłowością oznakowania suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego. W ramach powyższego prowadzone są w trakcie roku kontrole występowania w obrocie w/w środków spożywczych oraz oceny znakowania powyższych środków spożywczych, jak również kontrole składu i badania laboratoryjne produktów.

W uzasadnionych przypadkach, w razie stwierdzenia w nadzorowanych zakładach nieprawidłowości, prowadzone jest postępowanie administracyjne zmierzające do doprowadzenia zakładów do odpowiedniego stanu sanitarnego.

Ważnym elementem pracy jest przeprowadzanie kontroli odbiorowych tzn. kontroli w zakładach nowo otwieranych i wydawanie decyzji zatwierdzających zakłady do prowadzenia działalności. W związku z powyższym kontrole te są prowadzone poza ustalonym planem kontroli i realizowane na bieżąco w ramach wpływania wniosków. W 2018 roku zatwierdzono 269 zakładów.

Szczegółowe dane dotyczące prowadzonych działań przedstawione są poniżej:

W roku 2018 nadzorem sanitarnym w mieście Opolu objęto ogółem 828 zakładów żywnościowo – żywieniowych:

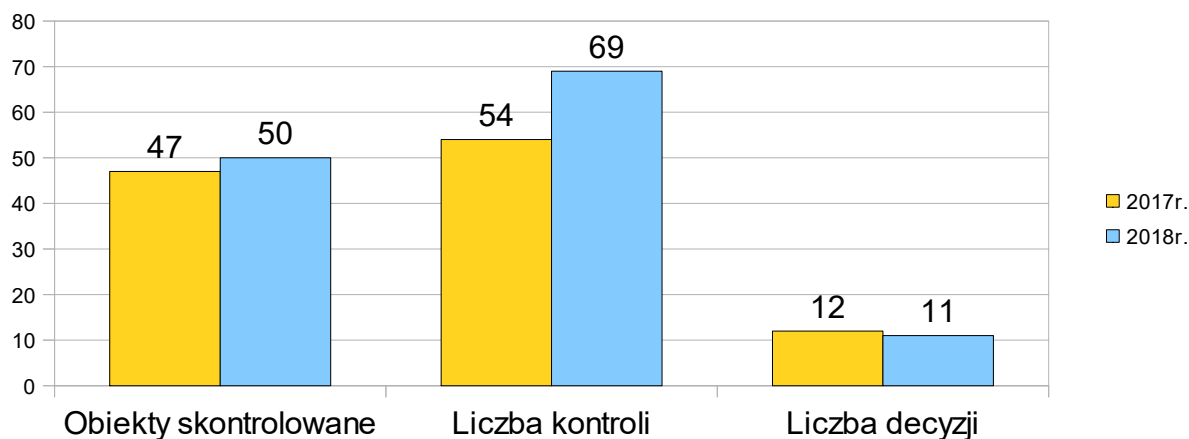
	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Wydano decyzji administracyjnych	Nałożono mandatów	Kwota	Liczba próbek
1. Zakłady produkcji żywności	50	69	11	0	0 zł	126
2. Zakłady wprowadzające żywność i przedmioty użytku do obrotu	398	655	42	2	400 zł	171
3. Zakłady żywienia zbiorowego	308	355	44	14	3200 zł	4
4. Środki transportu	72	72	0	0	0 zł	0
5. Ogółem	828	1151	97	16	3600 zł	301

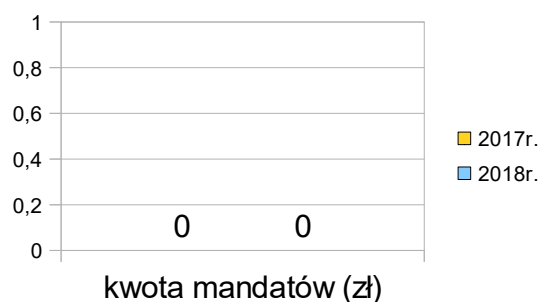
1. PRODUKCJA ŻYWNOŚCI

Do tej grupy zakładów należą między innymi: wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnice owocowo – warzywne, młyny, inne wytwórnie żywności.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 50 obiektów, w których przeprowadzono 69 kontroli.

W obiektach, w których stwierdzono zaniedbania sanitarno – higieniczne, wydano 11 decyzji w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego. W zakładach produkcji żywności do badań laboratoryjnych pobrano 126 próbek środków spożywczych.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień w tej grupie obiektów należą:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu, głównie ścian, sufitów (ściany zniszczone, brudne, z odpryskami farby, sufity brudne, zawilgocone);
- nieprawidłowe składowanie surowców w magazynie,
- nieprawidłowe przechowywanie odzieży i prywatnych przedmiotów personelu,
- brak warunków do higienicznego mycia i osuszania rąk,
- nieprawidłowe przechowywanie wyrobów gotowych,
- brak wydzielonego miejsca do przechowywania środków myjąco-dezynfekcyjnych i sprzętu porządkowego, przechowywane są w przypadkowych miejscach w zakładzie,
- drobny sprzęt produkcyjny zniszczony, uszkodzony;
- brak opracowanych dokumentacji systemowych z zakresu dobrej praktyki higienicznej, produkcyjnej i systemu HACCP.

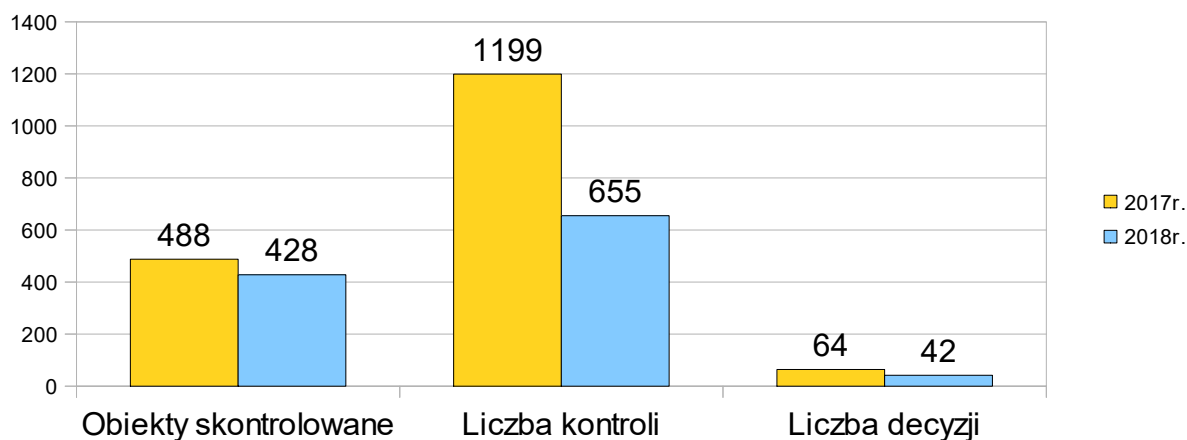
2. ZAKŁADY WPROWADZAJĄCE ŻYWNOSĆ I PRZEDMIOTY UŻYTKU DO OBROTU

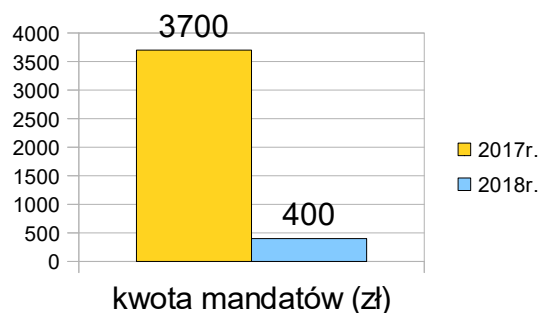
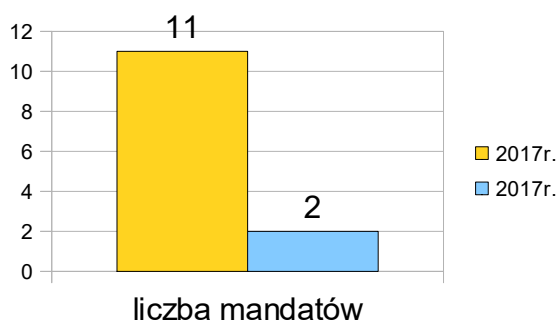
Do tej grupy zakładów należą: sklepy spożywcze, kioski spożywcze, targowiska, magazyny hurtowe i inne miejsca obrotu żywnością,

W roku sprawozdawczym skontrolowano 428 obiektów, w których przeprowadzono 655 kontroli.

W obiektach, w których stwierdzono zaniechania sanitarno – higieniczne, zastosowano kary w postaci 2 mandatów karnych na kwotę 400 zł oraz wydano 42 decyzje administracyjne.

W zakładach wprowadzających żywność i przedmioty użytku do obrotu, do badań laboratoryjnych pobrano 171 próbek środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Do najczęściej stwierdzonych uchybień zaliczyć należy:

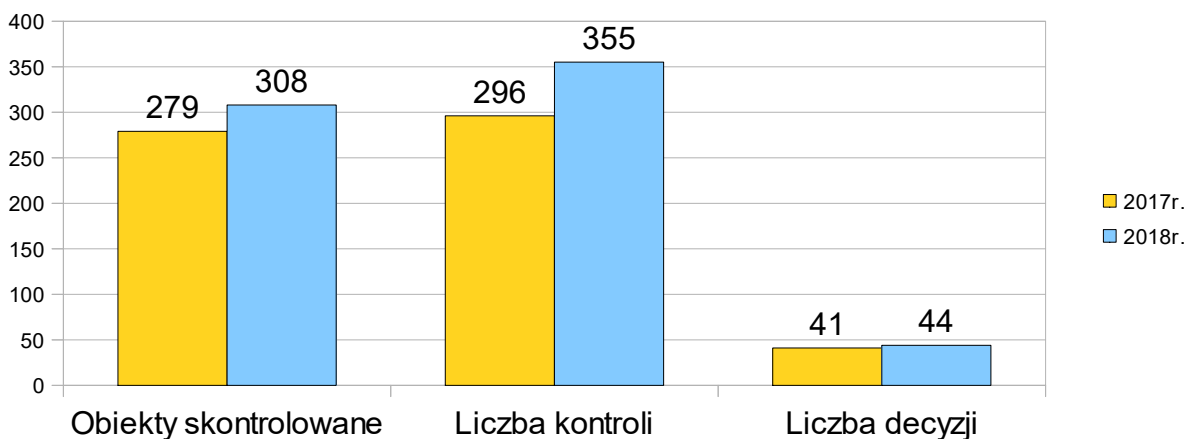
- nieprawidłowa sprzedaż samoobsługowa pieczywa i wyrobów cukierniczych – sprzedaż ww. niezabezpieczonych przed zanieczyszczeniem,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości, bez oznakowania;
- stan sanitarno - porządkowy stoiska mięsno-wędliniarskiego niezachowany, brudne i przepełnione kubły na śmieci,
- zbyt dużej ilości przechowywanych wędlin w ladach chłodniczych w sali sprzedaży,
- zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń (zniszczone ściany z odpryskami farby, ubytki tynku, wykwity pleśni, sufity zawilgocone, brudne, z wykwitami pleśni),
- posadzka podłogowa, sprządana niedokładnie, brudna, z warstwą zanieczyszczeń,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych (środki spożywcze przechowywane bezpośrednio na posadzce, brak segregacji asortymentowej, środki spożywcze wymagające obróbki wstępnej rozważane na jednej wadze, przechowywane niezgodnie z zaleceniami producentów);
- brak pełnej dokumentacji dotyczącej GMP, GHP i HACCP.

3. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

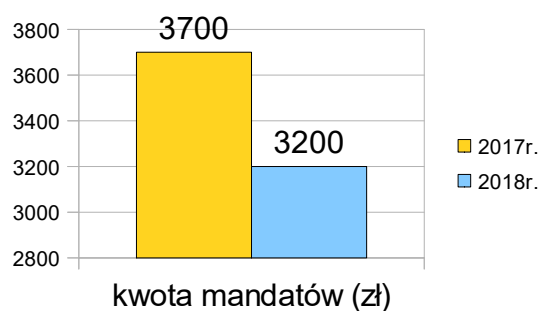
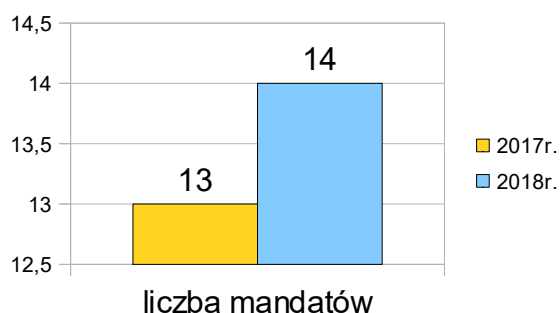
Do tej grupy obiektów zaliczamy: restauracje, bary, zakłady małej gastronomii (pjalnie piwa, fast – foody i smaźalnie), bloki żywienia w szpitalach, bloki żywienia w domach opieki społecznej, bloki żywienia w domach dziecka, bloki żywienia w szkołach, przedszkolach, żłobkach, koloniach, na zimowiskach, stołówki pracownicze, stołówki studenckie, bufety przy zakładach pracy.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 308 obiektów, w których przeprowadzono 355 kontroli.

W obiektach, w których stwierdzono zaniedbania sanitarno – higieniczne, zastosowano kary w postaci 14 mandatów karnych na kwotę 3200 zł, oraz wydano 44 decyzje w celu poprawy stanu

sanitarno-technicznego. W zakładach żywienia zbiorowego, do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki środków spożywczych.

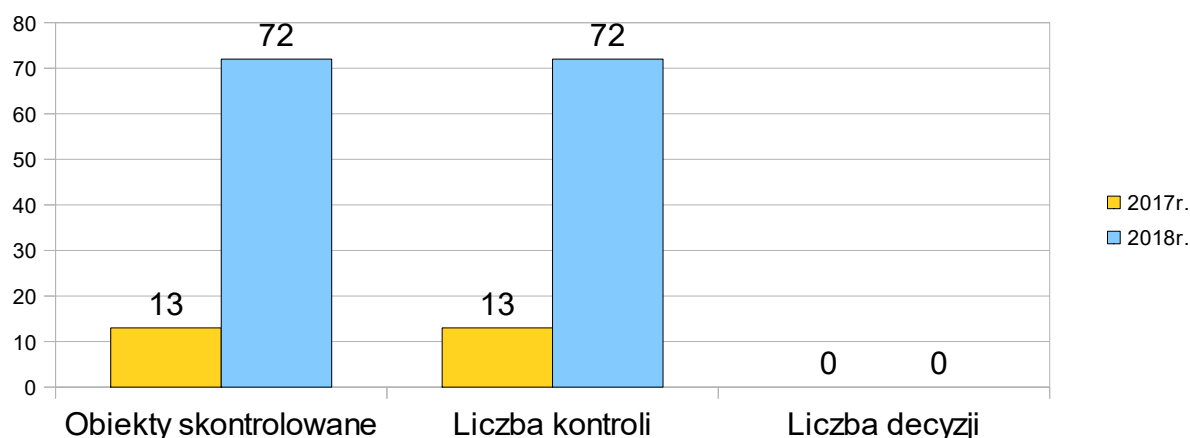

Najczęściej stwierdzane uchybienia to :

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych oraz sprzętu i urządzeń,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, nieprawidłowe przechowywanie surowców, wyrobów gotowych i środków spożywczych, brak oznakowania przechowywanych środków spożywczych,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych, niezgodne z zaleceniami producentów,
- brudne, oszronione urządzenia chłodnicze,
- brak zabezpieczenia zakładu przed owadami,
- nieprawidłowo przechowywane naczynia i sprzęt kuchenny,
- brak odpowiedniego wyposażenia umywalk do mycia rąk,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak do wglądu dokumentacji GHP/GMP, HACCAP lub w/w dokumentacja nie jest prowadzona na bieżąco (brak zapisów),

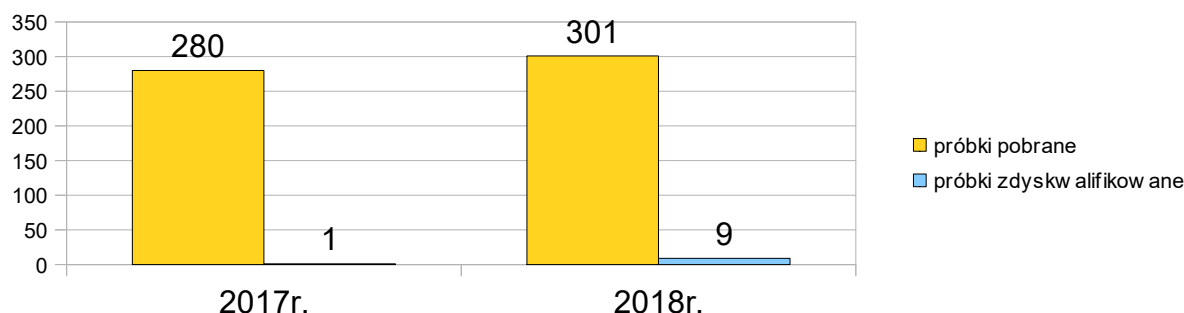
4. ŚRODKI TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

W 2018 roku skontrolowano 72 środki transportu przeznaczonych do przewozu środków spożywczych, w których przeprowadzono 72 kontrole.

5. PRÓBKİ POBRANE W 2018 r.

W 2018 roku pobrano 301 próbek do badań laboratoryjnych.

Próbki pobrano w celu badania w następujących kierunkach:

- skażenia promieniotwórcze – 2 próbki,
- mikrobiologia – 174 próbki,
- zawartość substancji dodatkowych – 9 próbek,
- metale – 13 próbek,
- WWA - 4 próbki,
- pozostałości pestycydów – 9 próbek,
- badania napromieniania żywności – 2 próbki,
- badanie środków spożywczych wzbogacanych – 1 próbka,
- mikotoksyny – 11 próbek,
- GMO – 4 próbek,
- obecność związków polarnych w tłuszczach – 3 próbki,
- furan – 1 próbka,
- akryloamid – 1 próbka,
- 3MCPD i estry glicydołu – 2 próbki,
- Gluten – 4 próbki,
- izomery trans kwasów tłuszczowych – 5 próbek,
- badanie wybranych parametrów w środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia i suplementów diety – 14 próbek,
- azotany – 3 próbki,
- czystość substancji dodatkowych i substancji pomagających w przetwarzaniu – 1 próbka,
- substancje migrujące z materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 2 próbki,
- znakowanie – 1 próbka,
- alkaloidy tropanowe – 1 próbka,
- metale (cyna nieorganiczna) – 3 próbki,
- histamina – 9 próbek,
- identyfikacja niedeklarowanych aktywnych farmakologicznie substancji oraz substancji zabronionych z listy WADA – 2 próbki,
- kwas erukowy - 1 próbka,
- migracja formaldehydu – 6 próbek,
- organoleptyka – 13 próbek,
- izolacja i oznaczenie oporności E. coli opornych na cefalosporyny – 2 próbki.

W 2018 roku zdyskwalifikowano 9 próbek, co stanowi 2,99% pobranych w mieście Opolu próbek ogółem w 2018r. W stosunku do 2018r. liczna próbek kwestionowanych uległa zwiększeniu.

Próbki zdyskwalifikowane:

- 5 próbek środka spożywczego „Lody wyborowe de lux o smaku waniliowym” termin przydatności do spożycia 22.09.2018 nr partii 22.06.2018, pobrane do badania laboratoryjnego w dniu 26.06.2018r. (protokół pobrania próbek nr 59/HŻ-Op/18) w Wytwórni lodów LODEX, ul. Luboszycka 36A, 45-217 Opole. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono zawyżoną liczbę Enterobacteriaceae będących kryterium higieny procesu, zawartych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych. Zgodnie z w/w rozporządzeniem w wypadku niezadowolających wyników zakład podjął działania polegające na poprawie higieny produkcji. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu wydał 1 decyzję finansową nakładającą na producenta opłatę za czynności wykonane w ramach urzędowej kontroli żywności .
- 1 próbka środka spożywczego „Podudzie z kureczaka w przyprawach (surowy wyrób mięsny do spożycia po obróbce cieplnej), termin przydatności do spożycia: 15.06.2018r., nr partii 823501 którego producentem jest firma Drosed S.A. ul. Sokołowska 154, 08-110 Siedlce, pobranego do badań laboratoryjnych w Hipermarkecie Auchan, ul. Sosnkowskiego 16 w Opolu. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono zanieczyszczenie w/w środka spożywczego bakteriami Salmonella enteriditis. Przeprowadzona w dniu 12.06.2017r. w Hipermarkecie Auchan, ul. Sosnkowskiego 16 w Opolu urzędowa kontrola żywności wykazała brak możliwości zanieczyszczenia bakteriami Salmonella sp. na etapie dystrybucji (tacka z produktem zabezpieczona folią zgrzewaną termicznie), a także brak uchybień związanych z jego przechowywaniem w tym dot. zachowania ciągłości zimnego łańcucha. W związku z powyższym o przedmiotowych wynikach badań poinformowano producenta kwestionowanego środka spożywczego, nałożono na niego decyzją finansową opłatę za czynności wykonane w ramach urzędowej kontroli żywności. Ponadto o wynikach badań wyżej wymienionego produktu poinformowano Powiatowego Lekarza Weterynarii w Siedlcach nadzorującego producenta przedmiotowego produktu oraz hipermarket Auchan, ul. Sosnkowskiego 16 w Opolu. Po dokonaniu oceny ryzyka – ze względu na brak w obrocie w/w produktu – data wpływu wyniku badania do PSSE w Opolu to 18.06.2018, a termin przydatności do spożycia partii z której pobrano próbkę był do 15.06.2018r., a także w związku z informacją producenta na etykiecie: ”Do spożycia po obróbce cieplnej” postanowiono odstąpić od zgłoszenia zgodnie z procedurą do Krajowego Punktu Kontaktowego Systemu Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywności Zwierząt (RASFF).
- 1 próbka środka spożywczego: „Vita puls, Be Fit – suplement diety”, data minimalnej trwałości: 05.10.2018r., nr partii: L051016, którego producentem jest firma Efferta Sp. z o.o. Spółka Komandytowa, ul. Gdańska 3, 05-152 Czosnów, pobranego do badań laboratoryjnych w Hipermarkecie Kaufland, ul. Budowlanych 4b, 45-005 Opole. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono: zawyżoną zawartość kofeiny w 1 oraz w 3 kapsułkach w stosunku do zawartości deklarowanej na etykiecie; niewłaściwy wykaz składników, który powinien być podany w kolejności malejącej. Tym samym stwierdzono, że środek spożywczy „Vita puls, Be Fit – suplement diety” jest środkiem spożywczym niewłaściwie oznakowanym w myśl art. 7 ust. 2 oraz art. 18 ust.1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy

Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. W związku z powyższym poinformowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Dworze Mazowieckim nadzorującego producenta przedmiotowego produktu o stwierdzonych nieprawidłowościach. Ponadto o wynikach badań przedmiotowego produktu poinformowano jego producenta oraz Hipermarket Kaufland, ul. Budowlanych 4b w Opolu. Na producenta kwestionowanego suplementu diety, decyzją finansową, nałożono opłatę za czynności wykonane w ramach urzędowej kontroli żywności.

- 1 próbka środka spożywczego: „Doppel Herz Aktiv. Aktiv-Meno (30 tabletek)”, data minimalnej trwałości: 06.2019r., nr partii: L200066, którego dystrybutorem jest Merkurs Spółka Akcyjna, ul. Sejneńska 16, 15-399 Białystok, a który został pobrany do badań laboratoryjnych w Hipermarkecie Kaufland, ul. Budowlanych 4B w Opolu. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono, że w oznakowaniu produktu „Doppel Herz Aktiv. Aktiv Meno” podano nieprawidłowe określenia „...wartości odżywczej...”, powinno być „...wartość spożywcza...”, zamiast określenia „%ZDS”, powinno być „% referencyjnej wartości spożycia”. Tym samym stwierdzono, że środek spożywczy „Doppel Herz Aktiv. Aktiv Meno” jest środkiem spożywczym niewłaściwie oznakowanym. W myśl Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 października 2007r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety (Dz. U. z 2015r. poz. 2032 ze zmianami), informacje o zawartości witamin składników mineralnych podaje się w procentach w stosunku do referencyjnych wartości spożycia określonych w pkt. 1 części A załącznika XIII do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Komisji 2002/67/W i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. UE L304 z dnia 22.11.2011r. ze zmianami). W związku z powyższym poinformowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku nadzorującego dystrybutora przedmiotowego produktu o stwierdzonych nieprawidłowościach. Ponadto o wynikach badań przedmiotowego produktu poinformowano jego dystrybutora oraz Hipermarket Kaufland, ul. Budowlanych 4b w Opolu. Na dystrybutora kwestionowanego suplementu diety, decyzją finansową, nałożono opłatę za czynności wykonane w ramach urzędowej kontroli żywności.
- 1 próbkę środka spożywczego „Filet z kurczaka”, termin przydatności do spożycia: 24.11.2018r., nr partii: 19.11.2018, weterynaryjny numer identyfikacyjny: PL 16113901 WE, którego producentem jest firma „Ubojnia drobiu Tomasz Prus”, ul. Michała Ziaia 3, 47-120 Żędowice pobranej do badania laboratoryjnego w dniu 21.11.2018r. w Sklepie mięsno-wędliniarskim, ul. Ostroroga 2, 45-557 Opole. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdzono obecność termofilnych *Campylobacter*. W związku z powyższym zgłoszono przedmiotowy produkt powiadomieniem informacyjnym zgodnie z procedurą do Krajowego Punktu Kontaktowego Systemu Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF). Ponadto o stwierdzonych nieprawidłowościach poinformowano Powiatowego Lekarza Weterynarii w Strzelcach Opolskich pod nadzorem którego znajduje się producent przedmiotowego produktu. O wynikach badań zawiadomiono producenta przedmiotowego produktu oraz sklep, w którym produkt znajdował się w obrocie.

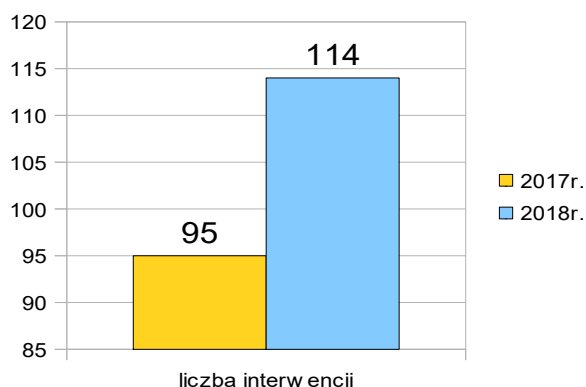
6. WSPÓLPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna prowadzi współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w oparciu o zawarte porozumienie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu opracowuje roczne harmonogramy wspólnych kontroli obiektów znajdujących się pod wspólnym nadzorem. Dwa razy w roku zgodnie z porozumieniem, przeprowadzana jest aktualizacja listy obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Inspekcję Weterynaryjną. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnej kontroli z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu w 2018r. nie prowadził również żadnej kontroli z przedstawicielami Inspekcji Farmaceutycznej w zakładach podlegających nadzorowi IF.

7. INTERWENCJE

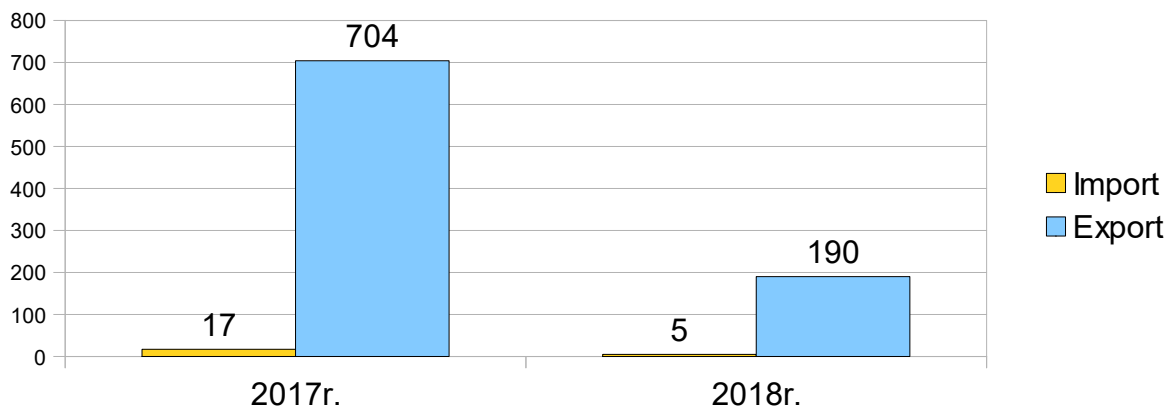
W związku z interwencjami konsumentów (są realizowane priorytetowo) oraz informacjami przesyłanymi z innych organów kontrolnych dotyczących niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego obiektów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu przeprowadził 114 kontroli, w wyniku których stan sanitarno – higieniczny uległ poprawie, a środki spożywcze złej jakości zdrowotnej zostały wycofane z obrotu. Wobec osób odpowiedzialnych za nieprawidłowy stan sanitarny zastosowano sankcje w postaci mandatów karnych w stosownych przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne.

8. IMPORT I EXPORT

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu sprawował także nadzór nad importem i eksportem środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzając kontrole i wydając świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy / materiał lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę.

W roku sprawozdawczym w związku z granicznymi kontrolami sanitarnymi przeprowadzono 195 kontroli z czego 5 dotyczyło importowanych materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością a 190 eksportowanych środków spożywczych. Na podstawie przeprowadzonych kontroli wydano 195 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych.

9. ŚRODKI ZASTĘPCZE

W 2018r. nie stwierdzono, ani też nie otrzymywano żadnych informacji dotyczących działania stacjonarnych punktów wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie miasta Opole.

Przeprowadzono w ciągu roku jedną kontrolę przedsiębiorstwa zlokalizowanego na terenie miasta Opola, kontrola ta przeprowadzona została w związku z ogólnopolską akcją kontroli przed sezonem wakacyjnym, podczas kontroli nie stwierdzono aby wprowadzane były do obrotu środki zastępcze.

W roku 2018 prowadzono jedno postępowanie administracyjne związane z nałożeniem kary za wprowadzenie do obrotu środków zastępczych przez osobą prywatną zamieszkałą na terenie miasta Opole. Postępowanie zakończyło się nałożeniem kary administracyjnej w wysokości 60.000 zł.

ODDZIAŁ EPIDEMIOLOGII

Główny kierunek działania Oddziału Epidemiologii to:

1. nadzór nad sytuacją epidemiologiczną chorób zakaźnych oraz ich profilaktyka,
2. bieżący monitoring nad gospodarką preparatami szczepionkowymi i wykonawstwem szczepień ochronnych,
3. nadzór nad placówkami służby zdrowia.

Zaplanowano:

- 5 kontrole w placówkach typu zamkniętego, wykonano 15
- 24 kontrole punktów szczepień, wykonano 23
- 156 kontrole w prywatnych placówkach, wykonano 98 kontrole
- 56 kontrole w placówkach lecznictwa ambulatoryjnego, wykonano 49
- 10 innych kontrole, wykonano 9
- 1 kontrole posesji, wykonano 1
- 1 kontrole zakładów DDD, wykonano 1.

Ponadto :

- w przypadku chorób zakaźnych przeprowadzono 740 dochodzenia epidemiologiczne,
- zarejestrowano 21 nosicieli pałeczek salmonella,
- objęto nadzorem 22 osoby z kontaktu z chorym/nosicielem wirusa HBV, HCV, HAV,
- wydano 6 opinii na wniosek strony,
- wydano 8 decyzji administracyjnych,
- wysłano apel do rodziców dzieci nieszczepionych przeciwko odrze oraz pisma przypominające o obowiązku wykonania szczepień ochronnych w stosunku do środowisk uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych

Sytuacja epidemiologiczna

Sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych ilustruje tabela nr 1.

Analiza zachorowań na niektóre choroby zakaźne zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców w powiecie grodzkim Opole w latach 2017-2018

JEDNOSTKA CHOROBOWA	OPOLE		MIASTO I POWIAT OPOLE		WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE		POLSKA	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
SALMONELOZY-ZATR. POKARM.	11,7	31,2	15,1	46,9	20,4	28,7	25,3	25,1
KRZTUSIEC	6,2	3,9	4,4	2,4	4,1	1,2	8,0	4,0
SZKARLATYNA-(PŁONICA)	46,0	72,5	42,5	57,6	48,7	44,5	42,7	48,9
CHOROBA MENINGOKOKOWA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,6	0,5
INWAZYJNA CHOROBA <i>Streptococcus pneumoniae</i>	10,9	7,0	9,1	6,0	4,4	3,6	3,1	3,4
ZAPAL. OPON MÓZG-RDZEN.	10,1	29,6	9,9	25,9	8,5	15,3	5,3	6,4
ZAPALENIE MÓZGU	2,3	0,0	2,4	0,4	1,6	1,9	1,3	1,0
BORELIOZA	56,2	68,6	50,4	65,2	65,0	70,2	56,0	52,4
OSPA WIETRZNA	370,7	506,1	366,8	524,2	601,0	500,5	450,8	389,3
RÓŻYCZKA	0,0	1,5	1,6	0,8	2,3	1,0	1,2	1,2
WZW TYP A	6,2	0,8	3,6	1,2	1,9	0,8	7,8	3,8
WZW TYP B	6,2	5,4	5,9	8,0	6,8	7,6	8,8	8,3
WZW TYP C	22,6	13,2	15,5	9,9	8,7	7,4	10,4	9,0
ODRA	0,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,9	0,2	0,9
ZAKAŻENIA HIV	3,1	11,7	3,2	6,3	2,2	2,6	4,1	3,7
ŚWINKA	7,0	14,8	7,1	8,7	4,6	6,6	4,3	4,1

Tabela nr 1 Analiza zachorowań na niektóre choroby zakaźne zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców w powiecie grodzkim opolskim w latach 2017-2018

W porównaniu do 2017r. odnotowano wzrost wskaźników zapadalności na 100 tysięcy mieszkańców, na takie choroby jak: salmonellozy – zatrucia pokarmowe, szkarlatynę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, ospę wietrzną, świnkę, zakażenie wirusem HIV oraz nieznaczny wzrost zachorowań na boreliozę i różyczkę, Nie odnotowano zachorowań na: inwazyjną chorobę meningokokową i zapalenie mózgu. Natomiast spadek zachorowań odnotowano na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C, inwazyjną chorobę pneumokokową oraz krztusiec. Tabela nr 1.

Programy profilaktyczne w obszarze szczepień ochronnych.

W 2018 roku kontynuowano realizację Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych, który obejmował dzieci od 7 miesiąca życia (z wyłączeniem tych, u których pełny cykl szczepień został sfinansowany ze środków budżetu państwa) uczęszczające do publicznych i niepublicznych żłobków na terenie miasta Opola, w wyniku, którego zaszczepiono 20 dzieci.

W trakcie realizacji programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla dziewczynek w 13 roku życia, zostało zaszczepionych 227 dziewczynek, a w wyniku kontynuacji rozpoczętego w październiku 2017r. programu bezpłatnego szczepienia p/grypie dla seniorów – w 2018r. zaszczepiono 2 350 osób.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych odgrywa istotną rolę w kształtowaniu zdrowia publicznego w kraju w obszarze zapobiegania występowania chorób zakaźnych i zapobiegania następstwom tych chorób. Jest ona uzależniona od poziomu społecznej akceptacji prawnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym, rzetelności działań lekarzy, pielęgniarek, położnych realizujących szczepienia obowiązkowe oraz działań organów administracji, w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby do tego prawnie zobowiązane.

Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób, (co najmniej 95%), co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne nie tylko u osób szczepionych, ale poprzez przerwanie, w drodze uodpornienia, łańcucha epidemiologicznego, szerzenia się zakażenia, również u tych osób, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być przeciw tym chorobom zakaźnym szczepione lub osób, które pomimo prawidłowo przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej.

W roku 2018 nadal obserwowano tendencję wzrostową dzieci nieszczepionych przeciw wybranym chorobom zakaźnym objętych obowiązkiem szczepień (na koniec 2015 roku - 307, na koniec 2016 – 490, na koniec 2017 – 565, na koniec 2018r. - 767 środowisk).

Obniżenie w kolejnych latach realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych może przynieść niekorzystne skutki zdrowotne w postaci wzrostu zachorowań na choroby zakaźne.

Analiza przyczyn nasilenia się tego zjawiska wskazuje, że najszybszy wzrost (nie licząc grupy najliczniejszej, która odmawia podania przyczyn niechęci do wykonania szczepień stanowiącej 68,976%) liczby osób uchylających się dot. osób pozostających pod wpływem ruchów antyszczepionkowych (23,33%), zaś w znikomym stopniu dotyczy osób wyrażających obawy związane z wystąpieniem w przeszłości u nich lub u ich dzieci niepożądanego odczynu poszczepiennego (0,65%).

Aktualna sytuacja epidemiologiczna chorób, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne, jest dobra.

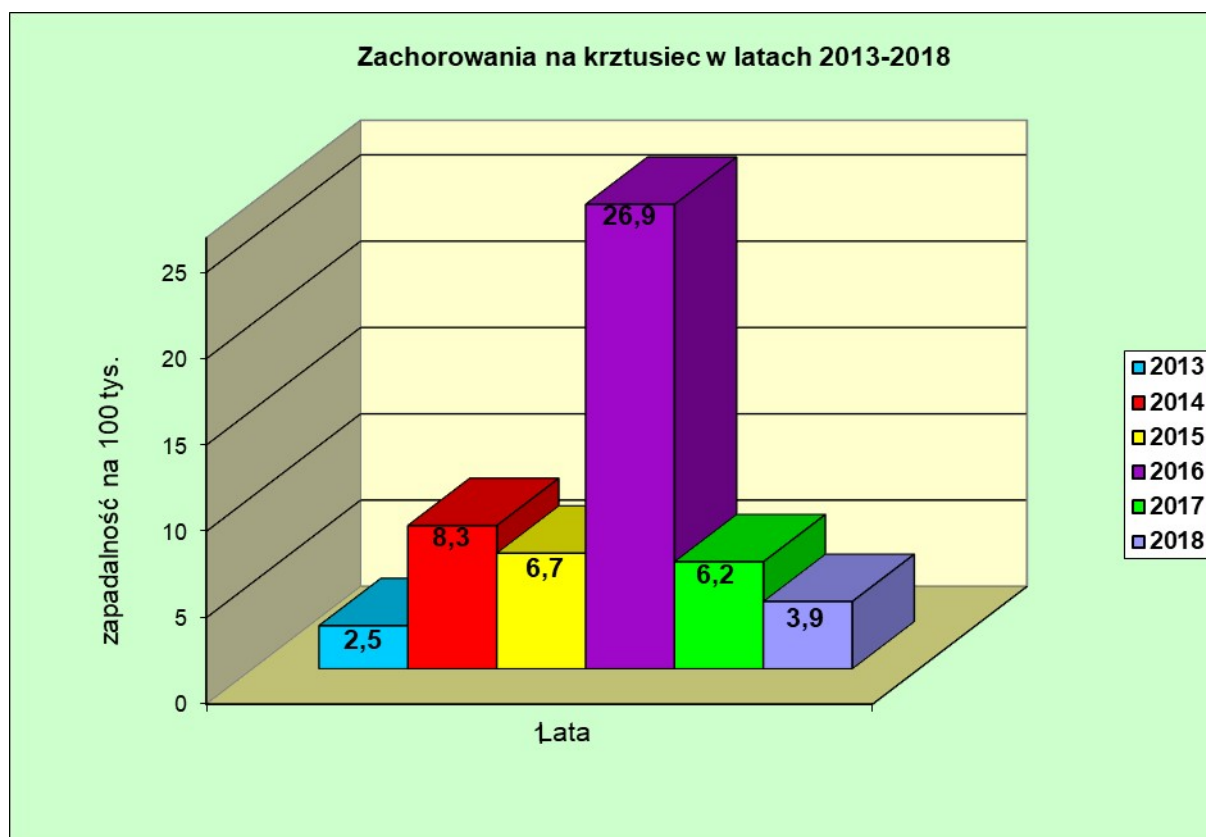
Co kilka lat występują tzw. epidemie wyrównawcze (to cykliczne występowanie wzrostu liczby zachorowań) lub w ciągu roku sezonowe wzrosty liczby zachorowań.

W 2018 roku, jak w Polsce, tak i na terenie tut. Stacji wystąpił wzrost zachorowań na odrę. Pierwsze zachorowania były związane przede wszystkim z zawlekaniami choroby z zagranicy. Osoby chore niosą wysokie ryzyko przeniesienia zachorowań na osoby, które nie były wcześniej szczepione lub jej wcześniej nie przechorowały. Stosowanie szczepień ochronnych ma zasadnicze znaczenie w zapobieganiu zachorowaniom na odrę i ze względu na wysoką zaraźliwość choroby oraz jej przenoszenie się drogą powietrzną nie może być zastąpione jakimikolwiek środkami ochrony. Zgodnie z PSO na 2018 rok, szczepieniu podlegają dzieci w 13-15 miesiącu życia oraz w 10 roku życia i są obowiązkowe dla dzieci i młodzieży, które nie ukończyły 19 roku życia. Ze względu na utrzymującą się tendencję wzrostową zachorowań na odrę w Europie oraz migracje pracowników ze wschodu, prawdopodobne jest wystąpienie kolejnych zachorowań na terenie Polski. Podejmowane działania mają na celu skuteczne przerwanie dróg szerzenia się zakażeń. Odra jest groźna z powodu powikłań po zachorowaniu. Przyczyną zgonów są zwykle powikłania po odrze, które występują najczęściej u dzieci poniżej 5 roku życia i dorosłych w wieku powyżej 20 roku życia.

W ciągu IV kwartału 2018 roku na terenie miasta zgłoszono 6 przypadków podejrzeń zachorowania oraz 1 zachorowanie na odrę. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej podejmowali stosowne działania w celu przerwania transmisji zakażeń.

W Programie Szczepień Ochronnych na 2016 rok wprowadzono szczepienia przypominające przeciw krztuścowi w 14 roku życia, szczepionką dTap, w miejsce szczepienia szczepionką Td. Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną, przenosi się drogą oddechową i jest bardzo zaraźliwy. 2018 rok jest kolejnym rokiem w którym odnotowano spadek liczby zachorowań w stosunku do roku 2016 (wykres nr 1).

W przypadku krztuśca bardzo istotnym zjawiskiem jest stopniowa utrata odporności u osób, które wcześniej ją już nabyły (po 5-7 latach od szczepienia), co wymagałoby okresowego, powszechnego ponawiania szczepień u całej populacji. Dlatego też w zwalczaniu krztuśca rekomenduje się, obok powszechnych szczepień dzieci i młodzieży zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych, także szczepienia przypominające u osób dorosłych z najbliższego otoczenia noworodków i małych dzieci (np. rodzice, opiekunowie, dziadkowie) oraz pracowników sektora ochrony zdrowia.

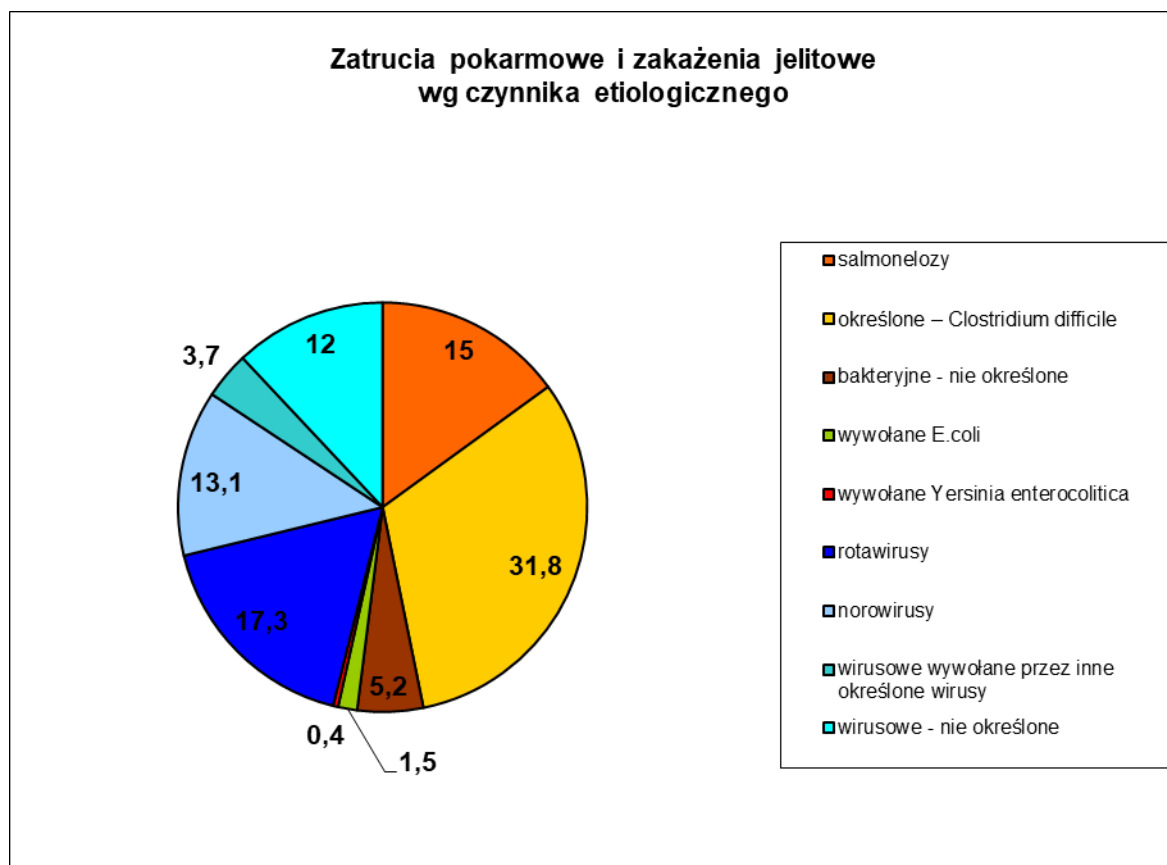
Wykres nr 1 Zachorowania na krztusiec w latach 2013-2018 w powiecie grodzkim Opole

W 2018 roku odnotowano wzrost liczby zachorowań na bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe (45,7% w 2017r. i 53,9% w 2018r.) Wykres nr 2 .

Biorąc pod uwagę czynniki bakteryjne nadal najczęściej zachorowań powoduje pałeczka *Clostridium difficile* – 59% (w 2017r. 70,5%), następnie salmonellozy – 27,8% (w 2017r. 13,4%) wśród wszystkich bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych .

W grupie wirusowych zakażeń jelitowych nadal najczęściej identyfikowane były rotawirusy – 37,4% (w 2017r. 60,1%), następnie norowirusy 28,45%.

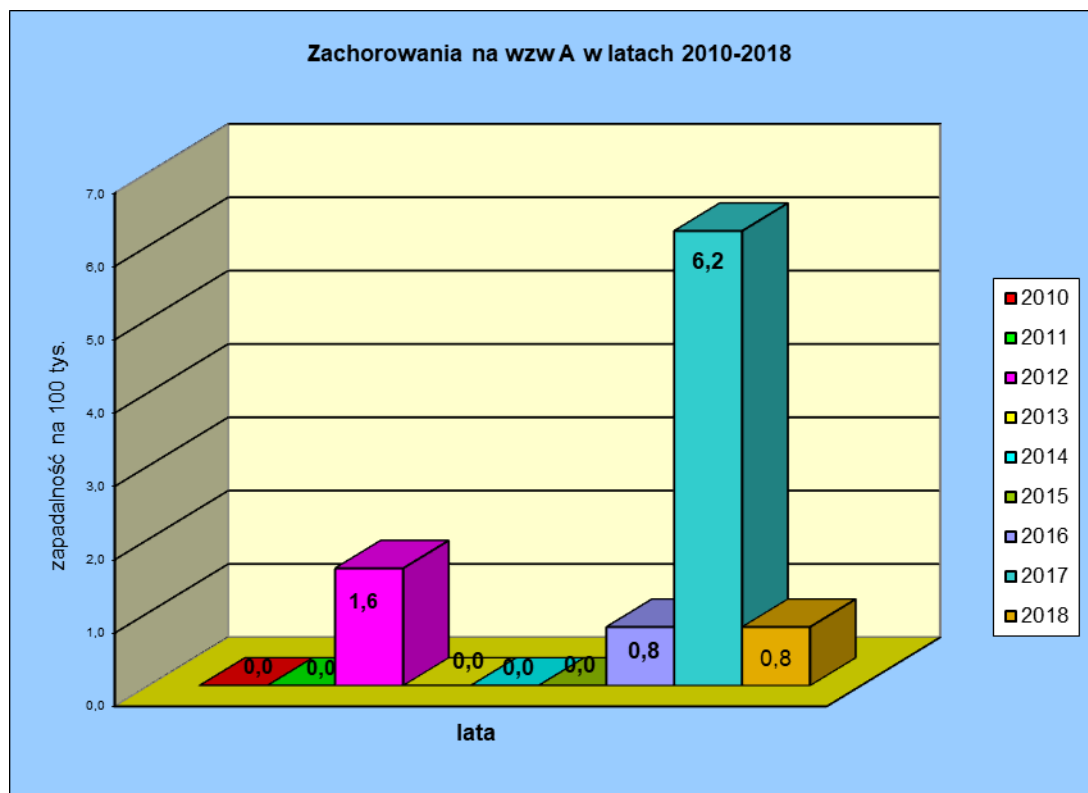
W 17,22% zatruc i zakażeń pokarmowych czynnik etiologiczny nie został wykryty.

Wykres nr 2 Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe wg czynnika etiologicznego w powiecie grodzkim Opole w 2018 roku.

W porównaniu do 2017 roku obserwowano znaczący spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A (wykres nr 3). WZW typu A od wielu lat w Polsce występowało sporadycznie, większość osób nie zetknęła się w ciągu życia z wirusem, a tym samym nie nabyła odporności. Z tego względu zachorowania mogą łatwo szerzyć się w populacji. Istnieje jednak skuteczna szczepionka przeciwko WZW A, która powoduje długotrwałą odporność na zakażenie.

W Polsce wyraźne narastanie liczby zakażeń odnotowano od marca 2017 roku, w mieście Opolu pierwsze zachorowanie odnotowano w maju 2017r. (łącznie 8 przypadków w roku), natomiast w 2018r. odnotowano 1 przypadek zachorowania.

Wykres nr 3 Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A w latach 2010-2018 w powiecie grodzkim Opole

Nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest przez cały rok, ze szczególnym wzmoczeniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań.

W 2018r. zdiagnozowano laboratoryjnie 20 przypadków zachorowań, w których potwierdzono obecność wirusa grypy.

W 2018r. okres występowania epidemicznych zachorowań na grypę i zachorowań grypopodobnych przypadków na I i IV kwartał roku. Zgodnie z tabelą nr 2 i wykresem nr 4, zapadalność na grypę na terenie działania Stacji była rażąco niższa niż na terenie województwa czy Polski.

Należy domniemywać, że sytuacja ta spowodowana jest niedopełnianiem obowiązku zgłaszania zachorowań przez lekarzy.

Pomimo udowodnionej skuteczności i powszechnej dostępności na rynku szczepionek przeciwko grypie sezonowej oraz akcji informacyjnej, zaszczepiło się tylko 2,80% społeczeństwa (dane z MZ-54), w 2016 roku 1,87%, w 2017r. 2,36%. Ta niewielka wyżka w szczepieniach p/grypie spowodowana jest realizacją przez Urząd Miasta Opola programu szczepień p/grypie dla seniorów w wyniku, którego zaszczepiło się 2 350 osób.

ROK	Grypa zidentyfikowana Opole - miasto	Grypa zidentyfikowana PSSE	Grypa niezidentyfikowana PSSE	Grypa niezidentyfikowana woj. opolskie	Grypa niezidentyfikowana Polska
2012	0,0	0,4	647,2	2 275,2	3 781,9
2013	0,0	0,4	1 601,60	5 541,9	8 218,7
2014	0,0	0,0	605,3	3 326,5	8 140,8
2015	0,0	0,0	1 018,3	6 530,9	9 994,7
2016	10,1	5,5	650,4	5 243,61	11 229,7
2017	6,2	3,2	1 481,6	6 886,1	13 125,1
2018	31,2	13,5	1 874,6	7 406,7	13 637,1

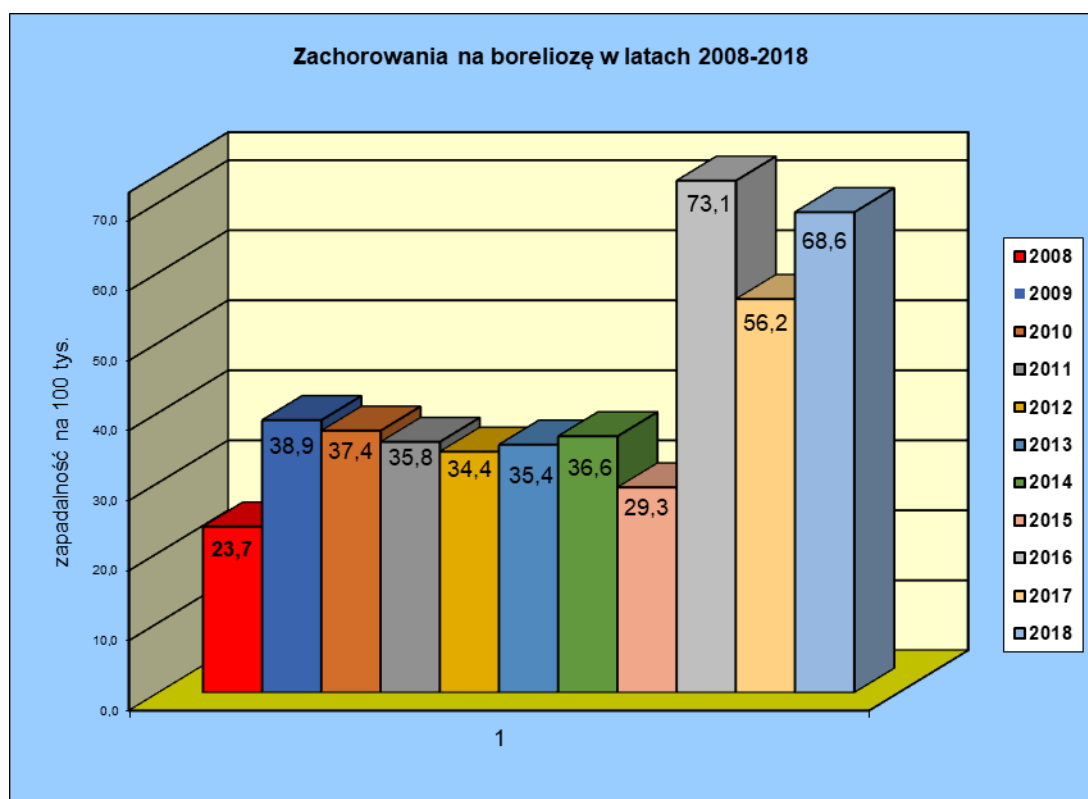
Tabela nr 2 Zachorowania na grypę w latach 2012-2018 w powiecie grodzkim Opole zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców

Wykres nr 4 Zachorowania na grypę w latach 2012-2018 w powiecie grodzkim Opole

W 2018 roku nieznacznie wzrósł wskaźnik zachorowań na boreliozę. Zarejestrowano 88 przypadków boreliozy (w 2017r.- 72) przy zapadalności 68,6/100 tys. mieszkańców. Liczba zarejestrowanych przypadków boreliozy może być okresowo zaniżana, co może wynikać z problemów z rozpoznaniem tej choroby. Ponadto ze względu na niespecyficzne i rozciągnięte w czasie objawy, wiele przypadków może być zgłaszanych ze znacznym opóźnieniem. Zapadalność na boreliozę przedstawia wykres nr 5.

Przyczyny wzrostu zachorowań na boreliozę upatrywać należy w stale zmieniającym się zasięgu geograficznym bytowania oraz wydłużaniu okresu żerowania kleszczy, zmian klimatu, zmian ekonomicznych i społecznych w otoczeniu ludzi, czy zmianie sposobu spędzania wolnego czasu. Istotną rolę odgrywają też migracje ptaków przenoszące zakażone kleszcze na obszary, na których krętki dotychczas nie występowały.

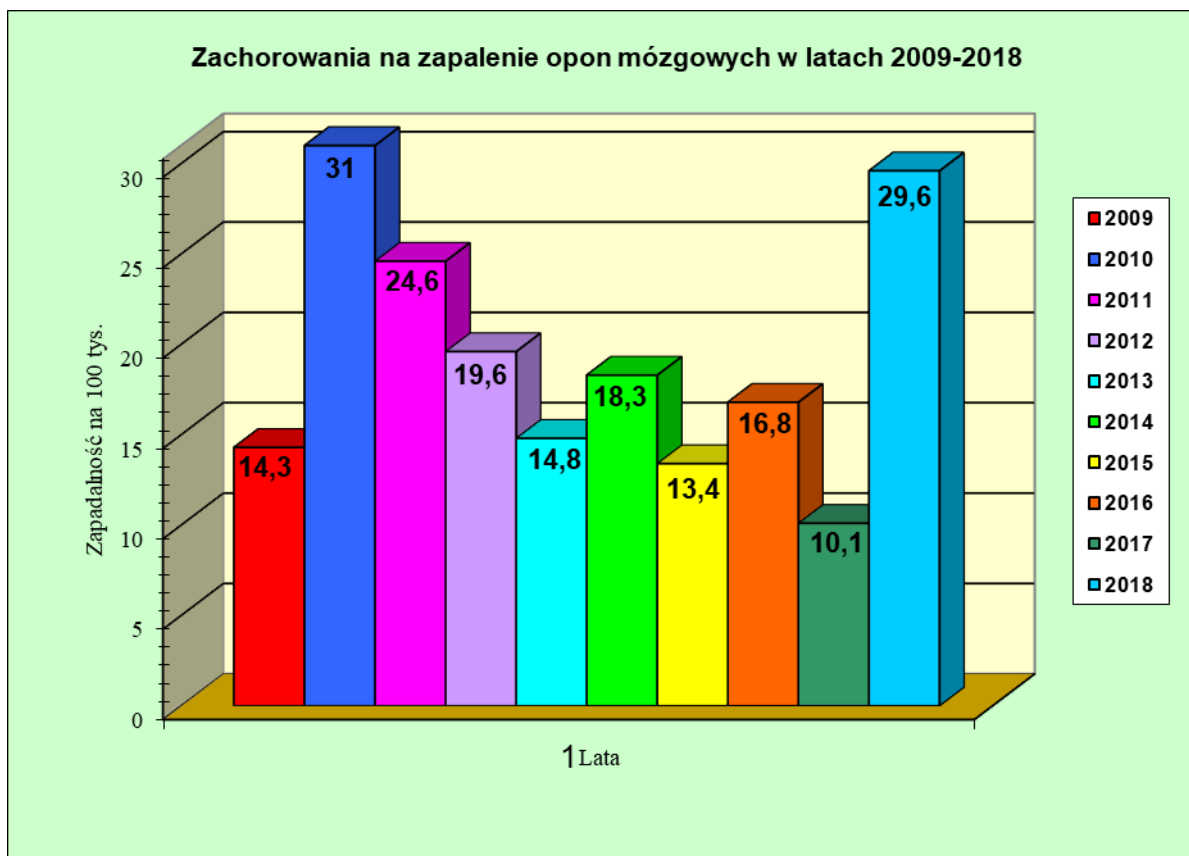
Wykres nr 5 Zachorowania na boreliozę w latach 2008-2018 w powiecie grodzkim Opole
zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców

W roku 2018 odnotowano wzrost zachorowań na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (wykres nr 6). Powodują je różne czynniki etiologiczne (wirusy, bakterie).

Przebieg zachorowania może być różny w zależności od czynnika etiologicznego i wrażliwości osobniczej. Do zakażenia najczęściej dochodzi drogą kropelkową, przez bliski kontakt, przez kontakt z przedmiotami zanieczyszczonymi wydzieliną dróg oddechowych/kąłem, drogą krwiopochodną, przez ciągłość (np. przy zapaleniu ucha środkowego, zap. zatok, po urazie). Wrażliwość na zakażenie jest powszechna.

Do metod zapobiegania należy rygorystyczne przestrzeganie zasad higieny w miejscach pobytu i w kontaktach między ludźmi np. mycie rąk, sprząatanie, wietrzenie pomieszczeń, utrzymywanie w czystości bielizny, unikanie styczności bezpośredniej, szczepienie - jeśli jest szczepionka przeciwko danemu czynnikowi etiologicznemu np. p./meningokokom, pneumokokom, Haemophilus influenzae).

W 2018 roku na terenie miasta odnotowano 39 przypadków zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, w 69,2% o etiologii wirusowej (przebiega łagodnie) oraz 17,9% o etiologii bakteryjnej. W 12,8% nie zidentyfikowano czynnika etiologicznego.

Wykres nr 6 Zachorowania na zapalenie opon mózgowych w latach 2009-2018 w powiecie grodzkim Opole

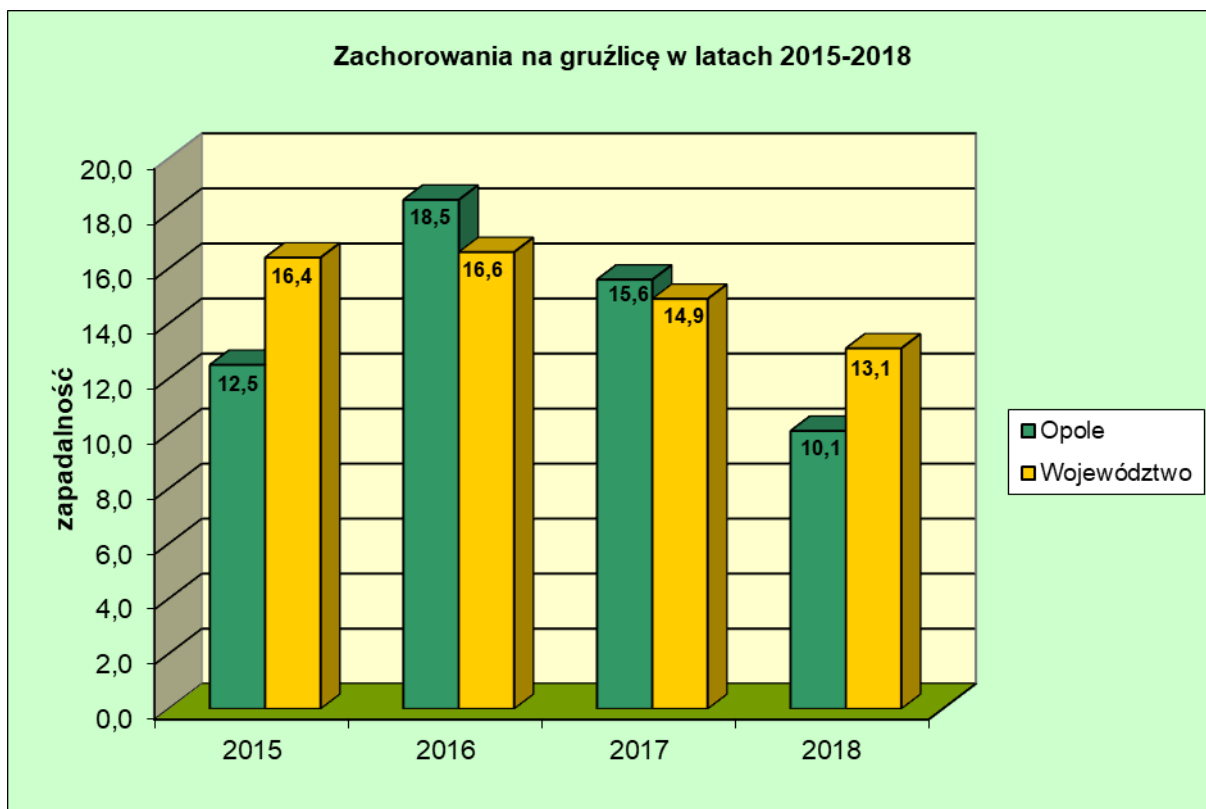
W 2018 roku odnotowano 13 zachorowań na gruźlicę (tabela nr 3, wykres nr 7). Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców jest nieco niższy niż dla całego województwa.

Postać płucną stanowiło 92,31% zachorowań i 7,69% gruźlica kości i stawów (co stanowi 1 przypadek). Częściej chorują mężczyźni (10 przypadków) niż kobiety (3 przypadki). Zarejestrowano 1 przypadek wznowy zachorowania.

U dzieci do 14 roku życia zachorowania nie wystąpiły.

Zachorowania na gruźlicę															
Powiat grodzki Opole								Województwo opolskie							
2015		2016		2017		2018		2015		2016		2017		2018	
l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność	l.zach.	zapadalność
15	12,5	22	18,5	20	15,6	13	10,1	164	16,4	165	16,6	148	14,9	130	13,1

Tabela nr 3 Zachorowania na gruźlicę w latach 2015-2018 w powiecie grodzkim Opole zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców

Wykres nr 7 Zachorowania na gruźlicę w latach 2015-2018 w powiecie grodzkim Opole

W 2018 roku do PIS w Opolu zgłoszono 13 ognisk zakażeń szpitalnych (dane dot. placówek obu nadzorowanych powiatów), w roku ubiegłym 12.

W ogniskach łącznie zachorowało 143 osoby, w tym 12 osób personelu (dla porównania w 2017r. 81 osób, zachorowania nie dotyczyły personelu).

Etiologia zakażeń:

- 62,24% ustalono w oparciu o przeprowadzone badania laboratoryjne (w roku 2017r. 86,4%),

W trzech ogniskach, nie wykonano badań i nie ustalono czynnika zakaźnego (37, 76 %), rozpoznanie ustalono na podstawie typowych objawów klinicznych.

Tak jak w latach ubiegłych, również w 2018, najczęstszym czynnikiem alarmowym zgłaszanym w ogniskach epidemicznych zakażeń szpitalnych, była pałeczka *Clostridium difficile* - w 7 ogniskach (75 osób chorych), a w 2017 r. - w 6 ogniskach (48 osób).

W 2018r., pod względem postaci klinicznych 83,22% zakażeń stanowiły zakażenia przewodu pokarmowego (w 2017r. 79%) oraz 16,78% - zakażenia układu oddechowego.

Z informacji otrzymanych z podmiotów leczniczych wynika, że we wszystkich ogniskach podjęto skuteczne działania w celu szybkiego ich wygaszenia i zapobiegania przenoszenia się czynników etiologicznych na innych pacjentów, za wyjątkiem jednego ogniska, które trwa od kilku miesięcy w Szpitalu Wojewódzkim w Opolu.

We wszystkich szpitalach powołane są zespoły kontroli zakażeń szpitalnych.

W związku z rozprzestrzenianiem się, od kilku lat na terenie Polski, szczepów wielolekoopornych, zgodnie z oczekiwaniami w szpitalach zidentyfikowano przypadki nosicielstwa oraz 1 przypadek zachorowania wywołanego szczepem wielolekoopornymi. Jeden przypadek nosicielstwa dotyczył osoby, która nie była hospitalizowana, badanie wykonano prywatnie po powrocie z zagranicy (Indie).

Ocena sanitarna placówek ochrony zdrowia

Na podstawie prowadzonego nadzoru bieżącego stan sanitarno-techniczny nadzorowanych placówek służby zdrowia można określić, jako dobry.

W części placówek kontynuowano prace związane z poprawą stanu sanitarno-technicznego, a w części, z powodu braku środków finansowych, programy dostosowania nie były realizowane - w 8 stan techniczny uległ poprawie.

Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 1 podmiocie. Dotyczy to prywatnego gabinetu, w którym nie zapewniono właściwego ciągu technologicznego dezynfekcji i sterylizacji narzędzi (wydano decyzję kosztową oraz nakazową z terminem wykonania do dnia 03.10.2018r. – decyzja została wykonana.)

Nieprawidłowości dotyczące:

- postępowania z odpadami medycznymi stwierdzono w 87 podmiotach (nieprawidłowe przechowywanie, nieaktualne procedury, brak rejestru temperatur w lodówce, itp.)
- braków w zaopatrzeniu w środki dezynfekcyjne - w 2 podmiotach,
- inne nieprawidłowości w przeprowadzaniu dezynfekcji stwierdzono w 30 podmiotach prowadzących działalność leczniczą. (tj. brak/nieaktualne procedury, brak dozowników na środki do dezynfekcji rąk uruchamianych bez kontaktu z dłonią, nieprawidłowe parametry dezynfekcji, niewłaściwy, w stosunku do zagrożeń, dobór środków dezynfekcyjnych, używanie środków dezynfekcyjnych z nieaktualną datą ważności. itp.)
- nieprawidłowości w zakresie sterylizacji stwierdzono w 46 podmiotach (brak powiązania procesu sterylizacji z pacjentem, brak ciągu technologicznego, niewłaściwe pakowania narzędzi, brak prawidłowej kontroli procesu sterylizacji, brak procedur, itp.).

Czystość bieżąca budziła zastrzeżenia w 1 podmiocie na co został nałożony mandat karny.

Nadal wiele problemów sprawia prawidłowe opracowanie procedur oraz przeprowadzanie i dokumentowanie kontroli wewnętrznych.

Wnioski:

1. Ogólną sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie grodzkim można określić, jako dobrą.
2. Korzystną sytuację epidemiologiczną osiągnięto dzięki konsekwentnie prowadzonym szczepieniom ochronnym. Realizacja i unowocześnianie programu szczepień ochronnych stanowi warunek utrzymania osiągniętych rezultatów. Obniżenie w kolejnych latach realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych może przynieść niekorzystne skutki zdrowotne w postaci wzrostu zachorowań na choroby zakaźne (wzrost środowisk opornych – ruchy antyszczepionkowe).
3. W podmiotach leczniczych należy spodziewać się większej ilości ognisk epidemicznych wywołanych przez *Clostridium difficile* i inne drobnoustroje wielolekooporne, które dotąd nie występowały (na co wpływ ma starzenie się populacji, wzrastająca ilość placówek opieki długoterminowej, przepełnienie oddziałów szpitalnych, niedobory personelu, braki lub nieprzestrzeganie procedur sanitarno – higienicznych w opiece nad osobami zakażonymi oraz nadużywanie antybiotyków w leczeniu).
4. Poziom zabezpieczenia społeczeństwa przeciw grypie sezonowej jest nadal niedostateczny (ok. 2,80% społeczeństwa) i powinien być zwiększony.
5. Zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym i ich zwalczanie, nie będzie możliwe bez podniesienia wiarygodności danych epidemiologicznych, w tym danych z rejestracji zachorowań, stanowiących podstawę większości podejmowanych decyzji.
6. Ze względu na obserwowany zwiększony ruch turystyczny do różnych części świata, istotne jest podnoszenie świadomości społeczeństwa o zagrożeniach zdrowotnych wiążących się z nim